

Finansutskottets betänkande 2023/24:FiU21

Vårändringsbudget för 2024

Sammanfattning

Utskottet ställer sig bakom förslagen i propositionen med vårändringsbudgeten.

I propositionen föreslås att de anvisade medlen ökar med 17,3 miljarder kronor. Anslagsökningarna uppgår till 18,4 miljarder kronor och anslagsminskningarna till 1,1 miljard kronor. Regeringen föreslår ändringar av 79 anslag inom 22 utgiftsområden.

De ändringar av beställningsbemyndiganden som föreslås uppgår sammantaget till 15,5 miljarder kronor. Elva anslag inom 20 utgiftsområden berörs av ändringar av beställningsbemyndiganden.

Utskottet ställer sig bakom regeringens förslag om en ytterligare förlängning av det tillfälliga tilläggsbidraget till barnfamiljer inom bostadsbidraget. Tilläggsbidraget lämnas sedan den 1 juli 2023 med ett belopp som motsvarar 40 procent av det preliminära bostadsbidraget för samma månad. Förslaget medför ändringar i socialförsäkringsbalken och innebär att tilläggsbidraget lämnas också under perioden fr.o.m. den 1 juli 2024 t.o.m. med den 31 december 2024.

Utskottet ställer sig vidare bakom regeringens förslag till nytt integrationspolitiskt mål och avstyrker motionen.

Ledamoten från Centerpartiet avstår från ställningstagande i förslaget till riksdagsbeslut i den del som gäller ändrade anslag m.m. för 2024. Skälen till detta redovisas i ett särskilt yttrande.

I betänkandet finns en reservation (MP) och ett särskilt yttrande (C).

Behandlade förslag

Proposition 2023/24:99 Vårändringsbudget för 2024.

Två yrkanden i en följdmotion.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut3

Redogörelse för ärendet6

 Ärendet och dess beredning.....6

Utskottets överväganden.....8

 Vårändringsbudget för 2024.....8

 Ett nytt integrationspolitiskt mål45

Reservation47

 Ett nytt integrationspolitiskt mål, punkt 2 (MP)47

Särskilt yttrande.....48

 Vårändringsbudget för 2024, punkt 1 (C).....48

Bilaga 1

Förteckning över behandlade förslag.....49

 Propositionen49

 Följdmotionen51

Bilaga 2

Propositionens förslag till ändrade ramar för utgiftsområden och
ändrade anslag 202452

Bilaga 3

Regeringens förslag till ändrade beställningsbemyndiganden 202456

Bilaga 4

Regeringens lagförslag58

Bilaga 5

Skatteutskottets yttrande 2023/24:SkU9y59

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Vårändringsbudget för 2024

Ändrade ramar och ändrade anslag

Riksdagen godkänner ändrade ramar för utgiftsområden och anvisar ändrade anslag enligt propositionens förslag.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2023/24:99 punkterna 20 och 24.

Ändrade beställningsbemyndiganden

Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2024 ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst de belopp och inom de tidsperioder som regeringen föreslår.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2023/24:99 punkt 21.

Ytterligare förlängning av det tillfälliga tilläggsbidraget till barnfamiljer inom bostadsbidraget

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2023:907) om ändring i lagen (2023:440) om ändring i lagen (2022:1857) om ändring i lagen (2022:1042) om ändring i socialförsäkringsbalken.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2023/24:99 punkt 1.

Utgiftsområde 1 Rikets styrelse

Riksdagen godkänner

a) att Riksdagsförvaltningen får finansiera förvärvet av fastigheten Havssvalget 5 i dess helhet med anslag,

b) investeringsplanen för 2024–2026 för anslaget 2:3 Riksdagens fastighetsanslag som en riktlinje för Riksdagsförvaltningens fastighetsinvesteringar.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2023/24:99 punkterna 22 och 23.

Utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning

Riksdagen bemyndigar

a) regeringen att öka Sveriges kvot i Internationella valutafonden med 2 215 000 000 särskilda dragningsrätter,

b) Riksbanken att till Internationella valutafonden betala det nödvändiga beloppet enligt a).

Därmed bifaller riksdagen proposition 2023/24:99 punkterna 2 och 3.

Utgiftsområde 7 Internationellt bistånd

Riksdagen

a) bemyndigar regeringen att under 2024 för anslaget 1:1 Biståndsverksamhet inom utgiftsområde 7 Internationellt bistånd besluta om kapitaltillskott till Swedfund International AB på högst 300 000 000 kronor för investeringar i Ukraina,

b) bemyndigar regeringen att ställa ut statliga garantier till Afrikanska utvecklingsbanken som inklusive tidigare utfärdade garantier uppgår till högst 3 054 240 000 units of account,

c) godkänner avtalet med Europeiska investeringsbanken om bidrag på sammanlagt högst 12 250 000 euro till den nyinrättade förvaltningsfonden för Afrika, Karibien och Stillehavsområdet ACP Trust Fund avseende tekniskt stöd, rådgivningstjänster, investeringsgarantier, räntekostnader och valutasäkring i lokala valutor som avser utvecklingsinstrument med hög finansiell risk i de minst utvecklade länderna.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2023/24:99 punkterna 4–6.

Utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning

Riksdagen

a) bemyndigar regeringen att under 2024–2026 för anslaget 2:18 Kungl. Tekniska högskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå inom utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning besluta om en årlig medlemsavgift till European Research Infrastructure for Imaging Technologies in Biological and Biomedical Sciences (Euro-Bioimaging-ERIC) på högst 2 000 000 kronor,

b) godkänner den föreslagna användningen av anslaget 3:1 Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation inom utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning,

c) bemyndigar regeringen, eller den myndighet som regeringen bestämmer, att under 2024 för anslaget 3:1 Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation inom utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning för statens räkning förvärva aktier till ett belopp om högst 10 000 000 kronor i samband med att aktier tecknas i det bolag som övertar verksamheten i EISCAT Scientific Association.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2023/24:99 punkterna 8–10.

Utgiftsområde 22 Kommunikationer

Riksdagen

a) godkänner den föreslagna användningen av anslaget 1:11 Trängselskatt i Stockholm inom utgiftsområde 22 Kommunikationer,

b) godkänner den föreslagna användningen av anslaget 1:12 Transportstyrelsen inom utgiftsområde 22 Kommunikationer,

c) bemyndigar regeringen att för 2024 besluta om en kredit i Riksgäldskontoret för att tillgodose Transportstyrelsens behov av rörelsekapital som inklusive tidigare utnyttjad kredit uppgår till högst 2 150 000 000 kronor.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2023/24:99 punkterna 11–13.

Utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel

Riksdagen godkänner den föreslagna användningen av

- a) anslaget 1:2 Insatser för skogsbruket inom utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel,
- b) anslaget 1:6 Bekämpning av smittsamma djursjukdomar inom utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel,
- c) anslaget 1:27 Åtgärder för beredskap inom livsmedels- och dricksvattenområdet inom utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2023/24:99 punkterna 14–16.

Utgiftsområde 24 Näringsliv

Riksdagen

- a) godkänner den föreslagna användningen av anslaget 1:22 Stöd vid korttidsarbete inom utgiftsområde 24 Näringsliv,
- b) bemyndigar regeringen att för 2024 besluta att Aktiebolaget Svensk Exportkredit får ta upp lån i Riksgäldskontoret för exportfinansiering som inklusive tidigare upplåning uppgår till högst 150 000 000 000 kronor,
- c) bemyndigar regeringen att under 2024 ställa ut kreditgarantier för exportkrediter som inklusive tidigare utfärdade garantier uppgår till högst 500 000 000 000 kronor.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2023/24:99 punkterna 17–19.

2. Ett nytt integrationspolitiskt mål

Riksdagen godkänner målet för integrationspolitiken.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2023/24:99 punkt 7 och avslår motion

2023/24:2895 av Leila Ali Elmi m.fl. (MP) yrkandena 1 och 2.

Reservation (MP)

Stockholm den 30 maj 2024

På finansutskottets vägnar

Edward Riedl

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Edward Riedl (M), Mikael Damberg (S), Oscar Sjöstedt (SD), Gunilla Carlsson (S), Dennis Dioukarev (SD), Björn Wiechel (S), Jan Ericson (M), Charlotte Quensel (SD), Ida Drougge (M), Ida Gabrielsson (V), Hans Eklind (KD), Martin Ådahl (C)*, Janine Alm Ericson (MP), Cecilia Rönn (L), Eva Lindh (S), Joakim Sandell (S) och Kent Kumpula (SD).

* Avstår från ställningstagande under punkt 1, se särskilt yttrande.

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

Med stöd av 9 kap. 4 § regeringsformen kan riksdagen under budgetperioden besluta om en ny beräkning av statens inkomster och om nya eller ändrade anslag. Enligt 7 kap. 9 § riksdagsordningen (RO) är det finansutskottet som bereder förslag om ändringar i statens budget. Av 11 kap. 18 § framgår att huvudregeln är att ändringar i statens budget beslutas av riksdagen genom ett enda beslut.

I vårändringsbudgeten för 2024 (prop. 2023/24:99) föreslår regeringen ändringar i statens budget för 2024. I propositionen föreslås ändringar av 79 anslag inom 22 utgiftsområden. 11 anslag inom 20 utgiftsområden berörs av ändringar av beställningsbemyndiganden. Vidare föreslås bl.a. ändrad användning av anslag.

En förteckning över de behandlade förslagen finns i bilaga 1. I bilaga 2 redovisas regeringens förslag till ändrade utgiftsramar och ändrade anslag för 2024. I bilaga 3 redovisas regeringens förslag till nya och ändrade beställningsbemyndiganden. I bilaga 4 finns regeringens lagförslag.

I propositionen finns tre förslag från riksdagsstyrelsen, som i propositionen har nummer 1–3 (prop. 2023/24:99 s. 6). För att undvika att riksdagsstyrelsens förslag blandas ihop med förslagen från regeringen har riksdagsstyrelsens förslag i detta betänkande fått nummer 22–24.

En följdmotion har väckts med anledning av propositionen.

Huvuddelen av förslagen i propositionen rör övriga utskotts ämnesområden och följdmotionen rör arbetsmarknadsutskottets område. Finansutskottet har gett samtliga utskott tillfälle att yttra sig över förslagen. Skatteutskottet har yttrat sig. Yttrandet finns i bilaga 5. Övriga utskott har beslutat att inte yttra sig.

Utskottet behandlar samtliga förslag i propositionen utom ett i en förslagspunkt. Frågan om ett nytt integrationspolitiskt mål behandlas i en separat förslagspunkt eftersom frågan inte omfattas av bestämmelsen i 11 kap. 18 § RO om vad som ingår i riksdagens beslut om statens budget.

Ändringsbudgetar under 2024

Riksdagen har beslutat om följande ändringsbudgetar under 2024:

- Extra ändringsbudget för 2024 – Försvarsmateriel och ekonomiskt stöd till Ukraina (prop. 2023/24:76, bet. 2023/24:FiU33, rskr. 2023/24:144–145)
- Extra ändringsbudget för 2024 – Åtgärder i samband med rekonstruktion av SAS AB (prop. 2023/24:134, bet. 2023/24:FiU35, rskr. 2023/24:167).

Riksbanken lämnade framställning 2023/24:RB4 Återställning av eget kapital till riksdagen den 2 april. I framställningen föreslår Riksbanken att riksdagen

beslutar om att stärka Riksbankens eget kapital under 2024. Framställningen kommer att behandlas i finansutskottets betänkande 2023/24:FiU28.

Utskottets överväganden

Vårändringsbudget för 2024

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen godkänner regeringens förslag till ändrade utgiftsramar och anvisar ändrade anslag enligt förslagen i propositionen.

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i socialförsäkringsbalken. Därmed förlängs det tillfälliga tilläggsbidraget till barnfamiljer med bostadsbidrag t.o.m. den 31 december 2024.

Riksdagen beslutar om ändrade beställningsbemyndiganden enligt regeringens förslag och ställer sig bakom övriga förslag i propositionen som rör ändringar av statens budget för 2024.

Jämför det särskilda yttrandet (C).

Propositionen

I propositionen lämnas förslag till ändringar i statens budget för 2024. Förslagen innebär att anvisade medel ökar med 17,3 miljarder kronor. Anslagsökningarna uppgår till 18,4 miljarder kronor och anslagsminskningarna till 1,1 miljard kronor. Av nettoeffekten är 0,5 miljarder kronor hänförliga till förändringar av regelstyrda anslag och direkta effekter av makroekonomiska förändringar. Ytterligare 16,8 miljarder kronor avser oförutsedda utgiftsökningar och omständigheter som ställer krav på ändringar av budgeten.

De största utgiftsökningarna avser bidrag till folkhälsa och sjukvård (6,0 miljarder kronor), bidrag för läkemedelsförmånerna (1,8 miljarder kronor), ökade medel till Kriminalvården (1,4 miljarder kronor) och biståndsverksamhet (1,3 miljarder kronor).

Regeringskansliet beslutade den 23 februari 2024 att remittera Utkast till lagrådsremiss Förbättrade levnadsvillkor för utlänningar med tillfälligt skydd. Regeringen avser att återkomma till riksdagen med en proposition under 2024. De aktuella förslagen bedöms innebära ökade kostnader för bl.a. statlig ersättning till kommuner och regioner för kostnader i samband med kommunmottagandet samt för etableringsersättning och arbetsmarknadspolitiska program och insatser inom utgiftsområdena 13 Integration och jämställdhet och 14 Arbetsmarknad och arbetsliv. De ökade kostnaderna föreslås delvis finansieras genom minskningar av anslaget 1:1 Biståndsverksamhet inom utgiftsområde 7 Internationellt bistånd. Samtidigt bedöms kostnaderna för bl.a. dagersättningar och boende i Migrationsverkets mottagande minska inom utgiftsområde 8 Migration. Förslagen, som

redovisas under berörda anslag nedan, innebär därmed sammantaget inga ökade utgifter för staten.

Statens budgetsaldo och den offentliga sektorns finansiella sparande försämras med 17,3 miljarder kronor till följd av förslagen i propositionen.

Vissa av förslagen beräknas påverka statens budget även kommande år. Statens budgetsaldo och statens finansiella sparande beräknas försämras med 0,9 miljarder kronor 2025, 0,7 miljarder kronor 2026, 0,3 miljarder kronor 2027 och 0,1 miljarder kronor 2028.

De ändringar av beställningsbemyndiganden som föreslås uppgår sammantaget till 15,5 miljarder kronor. De största ökningarna är hänförliga till trängselskatt i Stockholm (8,2 miljarder kronor), statligt stöd till yrkeshögskoleutbildning (1,6 miljarder kronor) och sanering och återställning av förorenade områden (1,5 miljarder kronor).

Regeringens förslag till ändrade anslag och beställningsbemyndiganden framgår av tabellerna i bilagorna 2 och 3 i betänkandet.

I det följande redovisas inledningsvis regeringens förslag om en ytterligare förlängning av det tillfälliga tilläggsbidraget till barnfamiljer inom bostadsbidraget, som ger anledning till en ändring i socialförsäkringsbalken. Därefter redovisas propositionens förslag per utgiftsområde. Frågan om ett nytt mål för integrationspolitiken behandlas därefter.

Ytterligare förlängning av det tillfälliga tilläggsbidraget till barnfamiljer inom bostadsbidraget

Bostadsbidraget är en inkomstprövad socialförsäkringsförmån som har såväl bostadspolitiska som familjepolitiska syften. Bidraget lämnas dels till barnfamiljer, dels till ungdomar som fyllt 18 men inte 29 år och som inte har barn. Bostadsbidragets storlek bestäms av hushållets sammansättning, den bidragsgrundande bostadskostnaden, bostadens storlek och den bidragsgrundande inkomsten.

Det ekonomiska läget har bidragit till att många hushåll fått kraftigt höjda utgifter. Statistiska centralbyrån (SCB) noterade en inflationstakt på 4,5 procent i februari 2024 enligt konsumentprisindex (KPI). Till skillnad från föregående års genomsnittliga inflation som var 8,6 procent tyder detta på att inflationen är på väg nedåt. En ytterligare nedgång i inflationstakten förutspås under 2024. Konjunkturinstitutets senaste prognos för helåret 2024 är en inflation på 2,9 procent. Samtidigt förutspås timlönen öka med 3,7 procent, vilket innebär att den genomsnittliga löntagaren får en real förbättring. Priserna ligger dock kvar på en hög nivå. År 2025 och framåt beräknas inflationen vara låg samtidigt som timlöneökningen är relativt god. Detta gör att behovet av att kompensera för hög inflation minskar framöver.

Många förmåner och bidrag följer prisutvecklingen genom att de är knutna till prisbasbeloppet, exempelvis garantipension för pensionärer med låg eller ingen inkomstpension och omvårdnadsbidraget som lämnas till familjer med barn med funktionsnedsättning. Bostadsbidraget däremot, liksom andra

förmåner som lämnas till barnfamiljer som barnbidrag, flerbarnstillägg och underhållsstöd, följer inte kostnadsutvecklingen utan lämnas med nominellt fastställda belopp.

De allmänna prisökningarna påverkar särskilt barnfamiljer med låg inkomst och små ekonomiska marginaler. Kostnader för boende är den största enskilda utgiftsposten för många barnfamiljer. Bostadsbidraget är en inkomstprövad förmån som betalas ut till barnfamiljer med svag ekonomi. Av den anledningen är bostadsbidraget en lämplig förmån att använda för att ge ett extra ekonomiskt stöd till barnfamiljer med låga inkomster. För att minska risken att barnfamiljer inte kan betala sina boendekostnader till följd av en extraordinär situation har bostadsbidraget till barnfamiljer i flera omgångar halvårsvis förstärkts med ett tilläggsbidrag. Det tillfälliga tilläggsbidraget lämnas under perioden den 1 juli 2022–30 juni 2024.

Tilläggsbidraget lämnas sedan den 1 juli 2023 med ett belopp som motsvarar 40 procent av det preliminära bostadsbidraget för samma månad. Utifrån tillgänglig information om den ekonomiska utvecklingen förväntas ökningstakten i priserna avta något under 2024 medan prisnivån antas fortsätta att vara hög. Därför bör det tillfälliga tilläggsbidraget till barnfamiljer med bostadsbidrag förlängas med oförändrat belopp. Tilläggsbidraget är ett stöd av extraordinär karaktär som lämnas under en begränsad tidsperiod och bör som längst fortsätta att lämnas t.o.m. den 31 december 2024 eftersom prognoserna förutser en real tillväxt i ekonomin de kommande åren.

Förslaget ger anledning till en ändring i socialförsäkringsbalken.

En förlängning av tilläggsbidraget till barnhushåll med bostadsbidrag enligt förslaget beräknas uppgå till 650 miljoner kronor. Medel för detta föreslås för anslaget 1:8 Bostadsbidrag inom utgiftsområde 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn.

Utgiftsområde 1 Rikets styrelse

2:3 Riksdagens fastighetsanslag

Planeringen för Framtidens riksdagshus visar att riksdagens fastigheter inte täcker behovet av lokaler. Enligt vad som framgår av budgetpropositionen för 2024 kan det, som ett led i att säkra lokalbehovet, bli aktuellt med fastighetsförvärv (prop. 2023/24:1 utg.omr. 1 avsnitt 5.4.3). Som ett led i denna planering genomförs nu ett förvärv av en fastighet. Förvärvet förutsätter att riksdagsstyrelsens förslag till ändring av statens budget godkänns av riksdagen. Det nu aktuella förvärvet avser fastigheten Havssvalget 5 och planeras ske senast i augusti 2024.

Enligt lagen (2016:1091) om budget och ekonomiadministration för riksdagens myndigheter (BEA-lagen) ska anläggningstillgångar som används i verksamheten finansieras med lån medan mark ska finansieras med anslag. Riksdagen kan enligt BEA-lagen besluta att finansiera anläggningstillgångar på annat sätt. Fastigheten är i gott skick och i nuläget bedöms det inte finnas några större behov av anpassningar. Markvärdet utgör den större delen av

kostnaden för det nu aktuella förvärvet och mark ska enligt BEA-lagen anslagsfinansieras. Därför bedöms det vara lämpligt att även den del av förvärvet som avser byggnad finansieras med anslag.

För att förvärva fastigheten Havssvalget 5 bör anslaget 2:3 Riksdagens fastighetsanslag ökas med 264 000 000 kronor. Vidare bör riksdagen godkänna att Riksdagsförvaltningen får finansiera förvärvet i sin helhet med anslag.

Ändrad investeringsplan för Riksdagsförvaltningen

Riksdagsförvaltningens investeringsplan för 2024–2026 godkändes av riksdagen i samband med behandlingen av budgetpropositionen för 2024 (prop. 2023/24:1, bet. 2023/24:KU1, rskr. 2023/24:71). Med anledning av förvärvet av fastigheten Havssvalget 5 behöver investeringsplanen ändras. Ändringen innebär att prognosen för 2024 justeras när det gäller anskaffning och utveckling av nya investeringar. Den ändrade investeringsplanen återfinns i propositionen (prop. 2023/24:99 s. 26). Riksdagsstyrelsen föreslår att investeringsplanen för anslaget 2:3 Riksdagens fastighetsanslag godkänns som en riktlinje för Riksdagsförvaltningens fastighetsinvesteringar.

4:1 Regeringskansliet m.m.

Av budgetpropositionen för 2024 framgår att regeringen på grund av det försämrade säkerhetspolitiska läget kommer att analysera behovet av eventuella ytterligare säkerhetsinsatser i utrikesförvaltningen och i Regeringskansliet (prop. 2023/24:1 utg.omr. 1, bet. 2023/24:KU1, rskr. 2023/24:66). För att nödvändiga säkerhetsinsatser ska kunna genomföras bör anslaget 4:1 Regeringskansliet m.m. ökas med 180 000 000 kronor.

På grund av den försvagade svenska kronkursen har utgifterna på anslaget blivit högre än vad som tidigare har beräknats. Anslaget bör därför ökas med 106 100 000 kronor.

Sammantaget bör anslaget 4:1 Regeringskansliet m.m. ökas med 286 100 000 kronor.

6:1 Allmänna val och demokrati

Kostnaderna för it-systemet för valadministrationen bedöms bli högre än vad som tidigare har beräknats, bl.a. på grund av ökade säkerhetskrav. Vidare behöver utvecklingskapaciteten ökas för att få ett komplett grundsystem på plats som kan hantera olika typer av val. Anslaget 6:1 Allmänna val och demokrati bör därför ökas med 67 000 000 kronor.

Valdagen till Europaparlamentet den 9 juni 2024 beslutades efter att budgetpropositionen för 2024 lämnats till riksdagen. Kostnaderna för transporter av förtidsröster vid Europaparlamentsvalet bedöms bli högre än vad som tidigare beräknats eftersom Postnord AB:s rikstransportnät behöver öppnas i samband med helgdagen den 6 juni. Anslaget bör därför ökas med 9 400 000 kronor.

Sammantaget bör anslaget 6:1 Allmänna val och demokrati ökas med 76 400 000 kronor.

6:2 Justitiekanslern

Komplexiteten och omfattningen av rättegångar där Justitiekanslern företräder staten har fortsatt att öka. Anslaget 6:2 Justitiekanslern bör därför ökas med 4 500 000 kronor.

Justitiekanslern har i uppdrag att bevaka statens rätt i en pågående tvist som grundar sig i Sveriges bilaterala investeringsskyddsavtal med Kina. Kostnaderna för tvisten bedöms bli högre än vad som tidigare har beräknats. Anslaget bör därför ökas med 71 300 000 kronor.

Sammantaget bör anslaget 6:2 Justitiekanslern ökas med 75 800 000 kronor.

6:3 Integritetsskyddsmyndigheten

Genom två avgöranden från Högsta förvaltningsdomstolen den 17 november 2023 har Integritetsskyddsmyndighetens beslut att inte utreda ett klagomål vidare respektive att avsluta ett tillsynsärende utan åtgärd bedömts vara överklagbara. Vidare har EU-domstolen i ett avgörande av den 7 december 2023 bl.a. förklarat att ett beslut som fattats av en tillsynsmyndighet i fråga om ett klagomål omfattas av en fullständig domstolsprövning. Avgörandena innebär att Integritetsskyddsmyndighetens skyldighet att vidta åtgärder med anledning av klagomål utökats väsentligt. Avgörandena leder också till att Integritetsskyddsmyndigheten kommer att behöva fatta fler beslut om att inleda tillsyn och hantera ett större antal domstolsprocesser. Anslaget 6:3 Integritetsskyddsmyndigheten bör därför ökas med 4 000 000 kronor.

Utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning

1:2 Kammarkollegiet

Den höga inflationen har medfört ett högt kostnadstryck i regionerna, vilket ytterligare har synliggjort ett behov av strukturåtgärder som kan effektivisera verksamheterna. Regeringen avser därför att inrätta en effektivitetsdelegation för hälso- och sjukvården med syftet att stödja regionerna i genomförandet av strukturåtgärder. Delegationen bör inrättas hos Kammarkollegiet under 2024. Anslaget 1:2 Kammarkollegiet bör därför ökas med 2 000 000 kronor.

1:8 Ekonomistyrningsverket

Regeringen gav den 1 juli 2021 Ekonomistyrningsverket i uppdrag att bl.a. utföra revision av de medel som Sverige tar emot från EU:s facilitet för återhämtning och resiliens och att sammanställa information om genomförandet av Sveriges återhämtningsplan från de myndigheter som är ansvariga för de reformer och investeringar som ingår i återhämtningsplanen. Ekonomistyrningsverkets uppdrag har därefter kompletterats och förtydligats. Myndigheten har även tillsammans med Ekobrottsmyndigheten fått i uppdrag att stödja de myndigheter som deltar i genomförandet av återhämtningsplanen. I uppdraget ingår bl.a. informationsinsatser för att förebygga bedrägerier, dubbelfinansiering, korruption och intressekonflikter för att skydda EU:s

finansiella intressen. För att Ekonomistyrningsverket ska kunna utföra de tillkommande uppgifterna behöver anslaget 1:8 Ekonomistyrningsverket tillföras ytterligare medel. Anslaget bör därför ökas med 8 830 000 kronor.

Ökningen finansieras delvis genom att anslaget 1:18 Utbetalningsmyndigheten minskas med 830 000 kronor. Minskningen bedöms inte påverka den verksamhet som finansieras från anslaget.

1:14 Vissa garanti- och medlemsavgifter

Anslaget 1:14 Vissa garanti- och medlemsavgifter används bl.a. för utgifter för eventuella böter till följd av försenat genomförande av EU-direktiv.

Europeiska unionens domstol beslutade i en dom den 9 november 2023 att Sverige på grund av för sent genomförande av Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2017/853 av den 17 maj 2017 om ändring av rådets direktiv 91/477/EEG om kontroll av förvärv och innehav av vapen i svensk lag ska betala ett standardbelopp om 8 500 000 euro, vilket motsvarar ca 96 000 000 kronor, till Europeiska kommissionen. Anslaget 1:14 Vissa garanti- och medlemsavgifter bör därför ökas med 96 000 000 kronor.

1:15 Statens servicecenter

Regeringskansliet beslutade den 23 februari 2024 att remittera Utkast till lagrådsremiss Förbättrade levnadsvillkor för utlänningar med tillfälligt skydd (se även anslaget 1:2 Ersättningar och bostadskostnader inom utg.omr. 8 Migration). Förslagen i utkastet innebär bl.a. att de som har uppehållstillstånd med tillfälligt skydd ska kunna folkbokföras tidigare än vad nuvarande reglering tillåter. När en person ska folkbokföras behöver han eller hon inställa sig personligen vid ett av Statens servicecenters servicekontor där myndigheten för Skatteverkets räkning kontrollerar identiteten. Fler personer väntas därmed inställa sig vid Statens servicecenters kontor. Anslaget 1:15 Statens servicecenter bör därför ökas med 5 000 000 kronor för 2024. För 2025 beräknas anslaget öka med 2 000 000 kronor.

Höjning av Sveriges kvot i Internationella valutafonden

Internationella valutafondens (IMF) huvudsakliga uppgift är att främja stabiliteten i det internationella finansiella systemet genom övervakning och tillhandahållande av finansiellt stöd till medlemsländer med betalningsbalansproblem. Verksamheten finansieras främst genom utnyttjande av institutionens permanenta resurser, som består av medlemsländernas kapitalinsatser, s.k. kvoter. Om dessa inte räcker till för att möta lånebehovet kan de temporära resurserna användas, i första hand de s.k. nya lånearrangemangen, New Arrangements to Borrow (NAB), och i andra hand bilaterala lån från vissa medlemsländer. NAB utgörs av multilaterala lånelöften från bl.a. Sverige till IMF.

Under våren 1997 godkände riksdagen att Riksbanken deltog i NAB under fem år (redog. 1996/97:RB3, bet. 1996/97:FiU16, rskr. 1996/97:210). Deltagandet har därefter förlängts i omgångar. Riksdagen har även vid ett

flertal tillfällen godkänt att Riksbanken sluter bilaterala låneavtal med IMF (se bl.a. bet. 2020/21:FiU31, rskr. 2020/21:21).

IMF ser regelbundet över sina kvotresurser. Medlemsländernas ägande och inflytande i institutionen baseras på ländernas respektive kvotandelar i institutionen. Den senaste kvothöjningen ägde rum 2010 och byggde på den 14:e allmänna översynen. I december 2023 avslutades den 16:e kvotöversynen. Översynen resulterade i ett förslag till resolution om en höjning av kvoterna motsvarande 50 procent, utan någon förändring av medlemsländernas kvotandelar. Höjningen av kvoterna ska följas av en minskning av NAB och ersätta de bilaterala lånen, som löper ut i slutet av 2024. Det innebär att storleken på institutionens totala resurser och utlåningskapacitet inte förändras till följd av höjningen. För Sveriges del innebär förslaget att kvoten höjs med 2 215 miljoner särskilda dragningsrätter (SDR), vilket motsvarar ca 31 000 000 000 kronor, från 4 430 miljoner SDR till 6 645 miljoner SDR. Samtidigt minskar Sveriges åtagande för NAB, från 4 511 miljoner SDR till 3 777 miljoner SDR, och Sveriges bilaterala lån motsvarande 3 188 miljoner SDR avvecklas i samband med att kvothöjningen träder i kraft. Sveriges totala åtaganden till IMF minskar därmed från 12 129 miljoner SDR till 10 422 miljoner SDR. För att kvothöjningen ska träda i kraft krävs godkännande av medlemsländer som tillsammans innehar motsvarande minst 85 procent av kvoterna. Riksbanken lämnade den 21 februari 2024 en framställning till regeringen om en höjning av Sveriges kvot i IMF (bil. 2 i propositionen).

Regeringen anser att IMF ska ha tillräckliga resurser för att i ekonomiskt och finansiellt turbulenta perioder kunna främja finansiell och monetär stabilitet och stödja länder att nå en positiv ekonomisk utveckling. Det är viktigt att det på de internationella finansmarknaderna finns förtroende för institutionens förmåga att hantera krissituationer. För att säkerställa en bred fördelning av bördor mellan medlemsländerna och förutsägbarheten i institutionens utlåningskapacitet är det angeläget att de permanenta resurserna utgör den största delen av institutionens resurser, i stället för temporära resurser i form av frivilliga lån från medlemsländerna. Efterfrågan på IMF:s resurser har inte varit så hög som den är i dag sedan den globala finanskrisen 2008–2009. IMF förutser en fortsatt hög efterfrågan på finansiering, framför allt från låg- och medelinkomstländer som drabbats av pandemin och Rysslands fullskaliga invasion av Ukraina.

Enligt 10 kap. 3 § första stycket 2 regeringsformen krävs riksdagens godkännande för att regeringen ska kunna ingå en bindande internationell överenskommelse som gäller ett ämne som riksdagen ska besluta om. Vidare krävs enligt 9 kap. 8 § andra stycket regeringsformen riksdagens medgivande för att regeringen ska kunna ta upp lån eller göra andra ekonomiska åtaganden för staten. Enligt 6 kap. 4 § lagen (2022:1568) om Sveriges riksbank ska Riksgäldskontoret ta upp lån till staten i syfte att tillgodose Riksbankens behov av upplåning för utlåning till IMF och tillskjutande av insatskapital. Det

innebär att 25 procent av kvothöjningen som enligt IMF:s stadgar ska betalas in i utländsk valuta behöver lånas upp av Riksgäldskontoret.

Regeringen bör därmed bemyndigas att öka Sveriges kvotinsats i IMF med 2 215 000 000 SDR. Vidare bör Riksbanken bemyndigas att betala det nödvändiga beloppet till IMF.

Utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution

1:1 Skatteverket

Regeringskansliet beslutade den 23 februari 2024 att remittera Utkast till lagrådsremiss Förbättrade levnadsvillkor för utlänningar med tillfälligt skydd (se även anslaget 1:2 Ersättningar och bostadskostnader inom utg.omr. 8 Migration). Förslagen i utkastet innebär bl.a. att de som har uppehållstillstånd med tillfälligt skydd ska kunna folkbokföras tidigare än vad nuvarande reglering tillåter. Förslagen väntas medföra ett ökat inflöde till Skatteverket av anmälningar om flytt till Sverige. Anslaget 1:1 Skatteverket bör därför ökas med 20 000 000 kronor för 2024. För 2025 beräknas anslaget öka med 6 000 000 kronor.

Skatteverket har efter förslag i budgetpropositionen för 2024 tillförts medel fr.o.m. 2025 för viss kontroll och utbetalning av den statliga lönegarantin (prop. 2023/24:1 utg.omr. 3, bet. 2023/24:SkU1, rskr. 2023/24:80). Myndigheten behöver dock redan under 2024 förbereda för denna uppgift och bl.a. utveckla it-system. Vidare behöver Skatteverket i arbetet med att motverka den kriminella ekonomin förstärka skattebrottsutredningar, utföra fler bosättningskontroller i folkbokföringen och utveckla bättre verktyg för brottsbekämpningen. Anslaget 1:1 Skatteverket bör därför ökas med 47 000 000 kronor.

En viktig del i arbetet för att motverka felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen är att berörda myndigheter kan utbyta information med varandra. Det är angeläget att Skatteverket får möjlighet att delta i sådana informationsutbyten i större omfattning. Anslaget 1:1 Skatteverket bör därför ökas med 5 000 000 kronor.

Sammantaget bör anslaget 1:1 Skatteverket ökas med 72 000 000 kronor.

1:2 Tullverket

Regeringen gav i november 2023 Tullverket i uppdrag att på grund av det rådande säkerhetsläget se över och redovisa de avvägningar som myndigheten har gjort i fråga om behov av utrustning för de anställda vid myndigheten. Det kan finnas skäl att bl.a. beväpna fler tjänstemän inom exempelvis kontrollverksamheten i vissa situationer. För detta krävs bl.a. utbildningsinsatser och inköp av materiel. Anslaget 1:2 Tullverket bör därför ökas med 15 000 000 kronor.

1:3 Kronofogdemyndigheten

Kronofogdemyndigheten behöver få förutsättningar att genomföra planerade åtgärder, bl.a. distansutmätning, för att i större utsträckning än vad som beräknats i innevarande års budget förebygga och motverka fusk och felaktigt nyttjande av offentliga medel och att företag används som brottsverktyg. Anslaget 1:3 Kronofogdemyndigheten bör därför ökas med 30 000 000 kronor.

Utgiftsområde 4 Rättsväsendet

1:5 Sveriges Domstolar

Den alltmer komplexa brottsligheten i samhället ställer förändrade krav på domstolarna, vilket bl.a. medför ökade kostnader för fler anställda och högre säkerhet. Anslaget 1:5 Sveriges Domstolar bör därför ökas med 100 000 000 kronor.

1:6 Kriminalvården

Kriminalvården har fortfarande en ansträngd beläggningssituation och ett stort rekryteringsbehov. Antalet intagna har ökat snabbare än tidigare prognostiserat och myndigheten har därför utökat sin utbyggnadsplan i förhållande till de tidigare beräknade behoven. Kriminalvården behöver få förutsättningar att fortsätta att stärka sin kapacitet för att kunna ta emot häktade och dömda. Anslaget 1:6 Kriminalvården bör därför ökas med 1 380 000 000 kronor.

Ökningen finansieras delvis genom att anslaget 1:7 Brottsförebyggande rådet minskas med 8 000 000 kronor. Minskningen bedöms inte påverka den verksamhet som finansieras från anslaget.

1:13 Avgifter till vissa internationella sammanslutningar

Den årliga medlemsavgiften till Enhetliga patentdomstolen (Unified Patent Court, UPC) har höjts. Anslaget 1:13 Avgifter till vissa internationella sammanslutningar bör därför ökas med 1 500 000 kronor.

1:17 Från EU-budgeten finansierade insatser avseende EU:s inre säkerhet, gränsförvaltning och visering

Anslaget 1:17 Från EU-budgeten finansierade insatser avseende EU:s inre säkerhet, gränsförvaltning och visering används för utgifter för verksamhet som bedrivs inom ramen för fonden för inre säkerhet och fonden för integrerad gränsförvaltning, instrumentet för gränsförvaltning och visering samt för administration av bägge.

Verksamheten bedrivs utifrån nationella program som huvudsakligen omfattar fleråriga projekt med finansiering från fonden för inre säkerhet och fonden för integrerad gränsförvaltning. Under 2023 försenades flera projekt, vilka i stället är planerade att genomföras under innevarande år. Det innebär en ökning av utestående åtaganden jämfört med vad som tidigare var beräknat.

Bemyndigandet för anslaget 1:17 Från EU-budgeten finansierade insatser avseende EU:s inre säkerhet, gränsförvaltning och visering bör därför ökas med 25 000 000 kronor.

Utgiftsområde 5 Internationell samverkan

1:1 Avgifter till internationella organisationer

På grund av höjda avgifter för Sveriges medlemskap i flera internationella organisationer, ökade utgifter för freds- och säkerhetsfrämjande insatser och ökade utgifter med anledning av den försvagade svenska kronkursen förväntas utgifterna på anslaget 1:1 Avgifter till internationella organisationer bli högre än vad som tidigare beräknats. Anslaget 1:1 Avgifter till internationella organisationer bör därför ökas med 141 000 000 kronor.

Utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap

1:1 Förbandsverksamhet och beredskap

Det säkerhetspolitiska läget i omvärlden kräver att Sverige har ett starkare försvar. Det finns behov av att i närtid genomföra fler åtgärder som stärker den militära förmågan, bl.a. att höja statusen i befintliga krigsförband och förstärka infrastruktur. Anslaget 1:1 Förbandsverksamhet och beredskap bör därför ökas med 900 000 000 kronor.

Ökningen finansieras delvis genom att anslaget 1:3 Anskaffning av materiel och anläggningar minskas med 600 000 000 kronor.

1:2 Försvarsmaktens insatser internationellt

Efter förslag i propositionen Extra ändringsbudget för 2024 – Försvarsmateriel och ekonomiskt stöd till Ukraina ökades anslaget 1:2 Försvarsmaktens insatser internationellt med 899 000 000 kronor för bidrag till fonder och bilaterala och multilaterala donationsprojekt som EU och Nato har upprättat i syfte att stödja Ukraina (prop. 2023/24:76, bet. 2023/24:FiU33, rskr. 2023/24:145). Ukraina har fortfarande behov av stöd med anledning av Rysslands fullskaliga invasion av landet. Det finns behov av att bidra ekonomiskt till Ukraina för att stärka det ukrainska luftförsvaret. Anslaget 1:2 Försvarsmaktens insatser internationellt bör därför ökas med 311 000 000 kronor.

Genom medlemskapet i Nato förbinder sig Sverige att bidra till finansieringen av organisationen. Finansieringen sker genom obligatoriska och icke obligatoriska avgifter till olika verksamheter. Utgifterna för Nato för 2024 kommer att bli högre än vad som bedömdes i budgetpropositionen för 2024, eftersom Sverige ska betala ett retroaktivt bidrag för 2023 till Natos innovationsfond (Nato Innovation Fund, NIF) och Sveriges medlemsavgift till Nato för 2024 ska inkludera en fjärdedel av 2025 års avgift. Anslaget 1:2 Försvarsmaktens insatser internationellt bör därför ökas med 50 000 000 kronor.

På grund av attacker mot internationell sjöfart i Röda havet beslutade EU:s utrikesråd den 8 februari 2024 att inrätta en militär marin insats som ska bidra till att säkerställa frihet till sjöfart för fartyg i området. Regeringen har gett Försvarsmakten i uppdrag att placera upp till tio stabsofficerare i EU:s sjöfartsskyddsinsats Eunavfor Aspides i Röda havet. Det finns även andra kommande internationella militära insatser som regeringen avser att ge Försvarsmakten i uppdrag att genomföra. Anslaget 1:2 Försvarsmaktens insatser internationellt bör därför ökas med 55 000 000 kronor. Ökningen finansieras genom att anslaget 1:3 Anskaffning av materiel och anläggningar minskas med motsvarande belopp.

Den 17 mars 2022 fattade regeringen beslut om att det svenska styrkebidraget till FN:s stabiliserande insats i Mali (Minusma) ska avvecklas. Slutförandet av åtgärden har försenats, vilket innebär fortsatta kostnader för avveckling och återställning. Anslaget 1:2 Försvarsmaktens insatser internationellt bör därför ökas med 55 000 000 kronor. Ökningen finansieras genom att anslaget 1:3 Anskaffning av materiel och anläggningar minskas med motsvarande belopp.

Sammantaget bör anslaget 1:2 Försvarsmaktens insatser internationellt ökas med 471 000 000 kronor.

1:3 Anskaffning av materiel och anläggningar

Efter förslag i propositionen Extra ändringsbudget för 2024 – Försvarsmateriel och ekonomiskt stöd till Ukraina ökades anslaget 1:3 Anskaffning av materiel och anläggningar med 1 194 000 000 kronor för att kunna ersätta delar av den materiel som i propositionen föreslogs skänkas och det som tidigare hade skänkts till Ukraina (prop. 2023/24:76, bet. 2023/24:FiU33, rskr. 2023/24:145). Efter förslag i samma proposition ökades bemyndigandet med 4 317 492 000 kronor.

För att delvis finansiera ökningen av anslaget 1:1 Förbandsverksamhet och beredskap minskas anslaget 1:3 Anskaffning av materiel och anläggningar med 600 000 000 kronor.

För att delvis finansiera ökningen av anslaget 1:2 Försvarsmaktens insatser internationellt minskas anslaget med 110 000 000 kronor. För att delvis finansiera ökningen av anslaget 1:4 Sanering och återställning av förorenade områden inom utgiftsområde 20 Klimat, miljö och natur minskas anslaget med 35 000 000 kronor. Anslaget beräknas minska med 35 000 000 kronor per år 2025–2055.

Sammanlagt minskas anslaget med 745 000 000 kronor. Minskningen bedöms inte påverka den verksamhet som finansieras från anslaget.

Med hänsyn till Försvarsmaktens behov och det säkerhetspolitiska läget är det av stor betydelse att återstående delar av den materiel som skänkts till Ukraina skyndsamt kan ersättas med motsvarande materiel. Bemyndigandet för anslaget bör därför ökas med 1 225 000 000 kronor. Den föreslagna ökningen av beställningsbemyndigandet innebär framtida utgifter för Försvarsmakten och Försvarets materielverk. Anslaget beräknas därför öka

med 99 000 000 kronor 2025, 681 000 000 kronor 2026, 332 000 000 kronor 2027 och 113 000 000 kronor 2028.

1:11 Försvarets materielverk

Riksdagen har bemyndigat regeringen att skänka försvarsmateriel till Ukraina (prop. 2023/24:76, bet. 2023/24:FiU33, rskr. 2023/24:145). Överföringen av materielen medför ökade kostnader för Försvarets materielverk. Anslaget 1:11 Försvarets materielverk bör därför ökas med 7 000 000 kronor.

2:3 Ersättning för räddningstjänst m.m.

Utgifterna för ersättning för räddningstjänst m.m. förväntas bli högre än tidigare beräknat. Detta beror främst på genomförda insatser efter grundstötningen av färjan Marco Polo i Blekinge i oktober 2023. Anslaget 2:3 Ersättning för räddningstjänst m.m. bör därför ökas med 101 100 000 kronor.

2:4 Krisberedskap

På grund av det försämrade säkerhetspolitiska läget i Sveriges närområde med anledning av Rysslands fullskaliga invasion av Ukraina finns det behov av att vidta fler åtgärder för att stärka samhällets krisberedskap. Det medför högre kostnader för sådana åtgärder än vad som tidigare har beräknats.

Det finns behov av att ytterligare höja bidragen till de statliga myndigheterna för att genomföra projekt för att stärka deras förmåga när det gäller civilt försvar. Anslaget 2:4 Krisberedskap bör därför ökas med 30 000 000 kronor.

Vidare finns det behov av ytterligare nationella förstärkningsresurser för kommunal räddningstjänst i fråga om bl.a. reservkraft, brandbekämpning samt sanering och indikering av farliga ämnen. Anslaget bör därför ökas med 100 000 000 kronor.

Det finns även behov av att rusta upp s.k. normalskyddsrum för att stärka skyddet av civilbefolkningen. Anslaget bör därför ökas med 10 000 000 kronor.

Sammantaget bör anslaget 2:4 Krisberedskap ökas med 140 000 000 kronor.

2:5 Ersättning till SOS Alarm Sverige AB för alarmeringstjänst enligt avtal

På grund av det försämrade säkerhetspolitiska läget i Sveriges närområde med anledning av Rysslands fullskaliga invasion av Ukraina finns det behov av att öka SOS Alarms förmåga kopplad till civilt försvar, genom att bl.a. anpassa lokaler och teknik så att verksamheten kan bedrivas under höjd beredskap i samverkan med andra aktörer. Anslaget 2:5 Ersättning till SOS Alarm Sverige AB för alarmeringstjänst enligt avtal bör därför ökas med 30 000 000 kronor.

2:6 Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

På grund av det försämrade säkerhetspolitiska läget i Sveriges närområde med anledning av Rysslands fullskaliga invasion av Ukraina bör cybersäkerheten

stärkas. Det finns behov av att ytterligare utöka det stöd som Myndigheten för samhällsskydd och beredskap lämnar när det gäller it-incidenter. Anslaget 2:6 Myndigheten för samhällsskydd och beredskap bör därför ökas med 20 000 000 kronor.

Vidare behöver myndighetens förmåga att verka uthålligt i sin centrala och samordnande roll inom det civila försvaret höjas. Det finns behov av att öka takten i arbetet med att stärka och vidareutveckla förmågan att verka på alternativa sätt från alternativa platser. Anslaget bör därför ökas med 30 000 000 kronor.

Sammantaget bör anslaget 2:6 Myndigheten för samhällsskydd och beredskap ökas med 50 000 000 kronor.

3:1 Strålsäkerhetsmyndigheten

Bemyndigandet för anslaget 3:1 Strålsäkerhetsmyndigheten att ingå ekonomiska åtaganden som medför framtida anslagsbehov omfattar av förbiseende inte den höjning av anslaget som gjorts för att hantera den långsiktiga kompetensförsörjningen inom strålsäkerhetsområdet (se prop. 2023/24:1 utg.omr. 6 avsnitt 6.5.1, bet. 2023/24:FöU1, rskr. 2023/24:75). Bemyndigandet för anslaget 3:1 Strålsäkerhetsmyndigheten bör därför ökas med 70 000 000 kronor.

Utgiftsområde 7 Internationellt bistånd

1:1 Biståndsverksamhet

I biståndsbudgeten ingår kostnader som klassificeras som bistånd i enlighet med den definition som används av kommittén för utvecklingsbistånd (Development Assistance Committee, DAC) vid Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD). Kostnader för att ta emot asylsökande och skyddsbehövande från låg- och medelinkomstländer under deras första år i Sverige ingår, i enlighet med OECD-Dacs riktlinjer, i biståndsbudgeten. Dessa kostnader finansieras från utgiftsområdena 8 Migration och 14 Arbetsmarknad och arbetsliv. Utfallet i fråga om kostnader 2023, som kan klassificeras som bistånd, för mottagande av personer som sökte skydd i Sverige blev 2 697 000 000 kronor, vilket är lägre än det beräknade beloppet på 4 169 000 000 kronor i budgetpropositionen för 2023 (prop. 2022/23:1 utg.omr. 7, bet. 2022/23:UU2, rskr. 2022/23:94). Anslaget bör därför ökas med 1 472 000 000 kronor, vilket motsvarar skillnaden mellan det beräknade beloppet och utfallet av utgifterna för 2023. Ökningen planeras att användas till prioriterade insatser i enlighet med den strategiska inriktningen Bistånd för en ny era – Frihet, egenmakt och hållbar tillväxt.

För att finansiera ökningen av anslaget 1:2 Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida) minskas anslaget med 42 100 000 kronor.

För att delvis finansiera ökningen av anslaget 1:16 Bidrag till vissa internationella organisationer m.m. inom utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel minskas anslaget med 4 800 000 kronor. Medlen ska

användas för verksamhet som klassificeras som bistånd i enlighet med den definition som används av Dac.

Regeringskansliet beslutade den 23 februari 2024 att remittera Utkast till lagrådsremiss Förbättrade levnadsvillkor för utlänningar med tillfälligt skydd (se även anslaget 1:2 Ersättningar och bostadskostnader inom utg.omr. 8 Migration). Förslagen i utkastet innebär ökade utgifter bl.a. för statliga ersättningar till kommuner och regioner och för etableringsinsatser och etableringsersättning. För att finansiera ökningen av anslaget 1:2 Kommun-ersättningar vid flyktmottagande inom utgiftsområde 13 Integration och jämställdhet med 71 200 000 kronor samt för att finansiera ökningen av anslagen, 1:3 Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser med 2 400 000 kronor och 1:14 Etableringsersättning för vissa nyanlända invandrare med 8 500 000 kronor inom utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv minskas anslaget med 82 100 000 kronor. För 2025 beräknas anslaget minska med 893 000 000 kronor. Kostnaderna klassificeras inte som bistånd enligt Dac eftersom de personer som omfattas av förslagen har befunnit sig i mottagningssystemet under en längre period än tolv månader.

Sammantaget bör anslaget 1:1 Biståndsverksamhet ökas med 1 343 000 000 kronor.

Kapitaltillskott till Swedfund International AB

Swedfund International AB bidrar till det biståndspolitiska målet genom att investera i utvecklingen av hållbara företag i låg- och medelinkomstländer som skapar arbetstillfällen med anständiga arbetsvillkor, främjar jämställdhet och bidrar till en hållbar samhällsutveckling. Behovet av investeringar i Ukraina för att stödja uppbyggnaden av landet, jobbskapande och ökad tillgång till samhällsviktiga produkter och tjänster är mycket stort. Riskbilden i Ukraina är komplex och riskerna betydande på grund av Rysslands fullskaliga invasion av landet, vilket behöver beaktas vid investeringar i landet. Regeringen anser att Swedfund har god förmåga och väl etablerade arbetssätt för att bedöma och hantera risker i samband med investeringar i svåra kontexter. Regeringen bedömer att Swedfund har förutsättningar att öka sina investeringar i Ukraina och därmed spela en viktig roll för att stödja uppbyggnaden av landet.

Regeringen bör därmed bemyndigas att under 2024 besluta om kapitaltillskott till Swedfund International AB på högst 300 000 000 kronor för investeringar i Ukraina.

Garantier till Afrikanska utvecklingsbanken

För att Afrikanska utvecklingsbanken (AfDB) ska bibehålla den högsta kreditvärderingen, s.k. AAA-värdering, behöver banken ett utökat garantikapital från sina AAA-värderade ägare, bl.a. Sverige. Behovet har uppstått till följd av att nuvarande AAA-värderade garantikapitalbas minskat efter att USA nedgraderades sommaren 2023. Genom ett utökat garantikapital kan AfDB fortsätta att erbjuda långfristiga och kostnadseffektiva lån i Afrika och därmed bidra till en långsiktig utveckling och fattigdomsbekämpning i

regionen. Nuvarande garantiram uppgår till högst 2 913 000 000 units of account (UA), vilket motsvarar ca 40 782 000 000 kronor (prop. 2019/20:1 utg.omr. 7, bet. 2019/20:UU2, rskr. 2019/20:104). Sveriges garantikapital skulle därmed behöva utökas med 141 240 000 UA. Regeringen bör därmed bemyndigas att ställa ut ett garantikapital till AfDB som inklusive tidigare utfärdade garantier uppgår till högst 3 054 240 000 UA, vilket motsvarar drygt 42 759 000 000 kronor.

1:2 Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida)

På grund av den försvagade svenska kronkursen 2023 har Sidas utgifter för myndighetens del i kostnader vid utlandsmyndigheter blivit högre än vad som tidigare har beräknats. Anslaget 1:2 Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida) bör därför ökas med 16 100 000 kronor.

Av budgetpropositionen för 2024 framgår att regeringen på grund av det försämrade säkerhetspolitiska läget kommer att analysera behovet av eventuella ytterligare säkerhetsinsatser i utrikesförvaltningen och i Regeringskansliet (prop. 2023/24:1 utg.omr. 1, bet. 2023/24:KU1, rskr. 2023/24:66). Sida finns representerat på utlandsmyndigheter och berörs därför av de insatser som görs i utrikesförvaltningen. För att nödvändiga säkerhetsinsatser ska kunna vidtas bör anslaget ökas med 26 000 000 kronor.

Sammantaget bör anslaget 1:2 Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida) ökas med 42 100 000 kronor.

Ökningen finansieras genom att anslaget 1:1 Biståndsverksamhet minskas med motsvarande belopp.

Europeiska investeringsbanken och förvaltningsfonden ACP Trust Fund

Europeiska investeringsbanken (EIB) har sedan 2003, under Cotonouavtalet, hanterat investeringsfaciliteten för Afrika, Karibien och Stillahavsområdet. Denna facilitet har finansierats genom Europeiska utvecklingsfonden (EUF). Sedan 2021 har EUF integrerats i EU:s ordinarie budget genom den fleråriga finansiella budgetramen, varvid den tidigare investeringsfaciliteten avslutades. De svenska återflödena från investeringsfaciliteten uppgår totalt till ca 24,5 miljoner euro. Den tidigare investeringsfaciliteten ersattes av ACP Trust Fund, en förvaltningsfond för Afrika, Karibien och Stillahavsområdet. Förvaltningsfonden finansieras delvis av EU och delvis av EU:s medlemsstater och administreras av EIB inom ramen för instrumentet för grannskapspolitik NDICI och Europeiska fonden för hållbar utveckling plus, EU:s nya investeringsfond för hållbar utveckling.

EIB har för EU:s medlemsstater presenterat ett avtal som ska säkerställa medlemsstaternas fortsatta finansiering genom förvaltningsfonden ACP Trust Fund. Avtalet finns i bilaga 3 i propositionen. För Sveriges del innebär avtalet att Sverige ska bidra med ett belopp på sammanlagt högst 12 250 000 euro, vilket motsvarar ca 140 000 000 kronor, av Sveriges återflöden från bankens tidigare investeringsfacilitet, till förvaltningsfonden för utvecklingsinstrument med hög finansiell risk i de minst utvecklade länderna. Bidraget ges genom att

EIB överför beloppet från Sveriges särskilda konto i EIB till förvaltningsfonden. Det föreslagna avtalet innebär inga ytterligare bidrag från medlemsstaterna, inte heller Sverige. Enligt avtalet kan bidrag från förvaltningsfonden beviljas under perioden 2024–2027 och åtgärder genomföras fram t.o.m. den 31 december 2028. Avtalet innebär en rätt för banken att, senast sex månader innan utgången av bidragsperioden, framställa om att förlänga bidrags- och genomförandeperioden eller om att använda återstående medel i förvaltningsfonden för ett annat ändamål. Vid fondens avslut ska dess utestående saldo, efter avdrag för eventuella tillkommande avgifter, återbetalas till bidragsgivarna i proportion till deras bidrag.

Det övergripande syftet med förvaltningsfonden är att stödja Afrika, Karibien och Stillahavsområdet så att de uppnår FN:s mål för hållbar utveckling i enlighet med Agenda 2030. Enligt avtalet ska återflöden genom EIB användas för tekniskt stöd och rådgivningstjänster, investeringsgarantier, räntekostnader och valutasäkring i lokala valutor, vilka är avsedda möjliggöra mer förmånlig utlåning för att mobilisera kapital till medel- och högriskmarknader, med fokus på de minst utvecklade och mest sårbara länderna.

För att Sverige ska kunna avsäga sig rätten till delar av återflödena från den tidigare investeringsfaciliteten, och för att EIB ska kunna flytta dessa medel från Sveriges särskilda konto till förvaltningsfonden ACP Trust Fund, krävs att Sverige ingår avtalet med EIB. Resterande 50 procent av återflödena motsvarande ett belopp på sammanlagt högst 12 250 000 euro, vilket motsvarar ca 140 000 000 kronor, återbetalas och redovisas mot inkomstittel på statens budget.

Regeringen bedömer att förvaltningsfonden är en strategisk investering för effektiv fattigdomsminskning, mobilisering av kapital och tillhandahållande av lån i Afrika, Karibien och Stillahavsområdet – fokuserat på finansiering till de fattigaste och mest konfliktdrabbade länderna, arbete med lokala banker och finansiella institutioner samt innovativa instrument. Därtill stämmer målen för fonden väl överens med regeringens prioriteringar inom bl.a. grön omställning och hållbar utveckling genom företagande och privatsektor-utveckling.

Enligt 10 kap. 3 § första stycket 2 regeringsformen krävs riksdagens godkännande för att regeringen ska kunna ingå en bindande internationell överenskommelse som gäller ett ämne som riksdagen ska besluta om. Avtalet innebär att Sverige avsäger sig rätten till delar av återflödena från den tidigare investeringsfaciliteten på sammanlagt högst 12 250 000 euro, motsvarande ca 140 000 000 kronor, som annars hade återbetalats och redovisats mot inkomstittel på statens budget. Avtalet avser därmed ett ämne som riksdagen ska besluta om.

Regeringen föreslår mot denna bakgrund att riksdagen godkänner avtalet med EIB om bidrag på sammanlagt högst 12 250 000 euro till den nyinrättade förvaltningsfonden för Afrika, Karibien och Stillahavsområdet ACP Trust Fund för tekniskt stöd, rådgivningstjänster, investeringsgarantier,

räntekostnader och valutasäkring i lokala valutor som avser utvecklingsinstrument med hög finansiell risk i de minst utvecklade länderna.

Utgiftsområde 8 Migration

1:2 Ersättningar och bostadskostnader

Regeringskansliet beslutade den 23 februari 2024 att remittera Utkast till lagrådsremiss Förbättrade levnadsvillkor för utlänningar med tillfälligt skydd. Regeringen avser att återkomma till riksdagen med en proposition under 2024. Förslagen i utkastet syftar till att förbättra levnadsvillkoren för utlänningar som har beviljats uppehållstillstånd med tillfälligt skydd enligt rådets direktiv 2001/55/EG av den 20 juli 2001 om miniminormer för att ge tillfälligt skydd vid massiv tillströmning av fördrivna personer och om åtgärder för att främja en balans mellan medlemsstaternas insatser för att ta emot dessa personer och bära följderna av detta. Dessa personer ska ges större möjligheter att etablera sig på arbetsmarknaden på ett ändamålsenligt och samhällsekonomiskt effektivt sätt. Förslagen innebär bl.a. att de som har tillfälligt skydd ska kunna folkbokföras tidigare än vad nuvarande reglering tillåter. De som har tillfälligt skydd och som arbetar ska ha rätt till arbetsbaserad föräldrapenning och tillfällig föräldrapenning. Vidare innehåller utkastet förslag om vissa ändringar för att förtydliga nuvarande regelverk, bl.a. att de som har uppehållstillstånd med tillfälligt skydd, eller uppehållstillstånd efter tillfälligt skydd, inte ska vara försäkrade för bosättningsbaserade förmåner enligt socialförsäkringsbalken eller ha rätt till insatser med stöd av lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade. Förslagen föreslås träda i kraft den 1 november 2024.

Förslaget om att utlänningar som har beviljats uppehållstillstånd med tillfälligt skydd ska kunna folkbokföras tidigare innebär minskade kostnader på anslaget 1:2 Ersättningar och bostadskostnader eftersom de som folkbokförs inte längre kommer att omfattas av lagen om mottagande av asylsökande m.fl. eller av Migrationsverkets mottagningssystem. Det innebär minskade kostnader för bl.a. dagersättning och för statliga ersättningar till kommuner och regioner för asylsökande. Anslaget bör därför minskas med 55 500 000 kronor. För 2025 beräknas anslaget minska med 542 000 000 kronor.

Utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg

1:1 Socialstyrelsen

Den höga inflationen har lett till ett ökat kostnadstryck för regionerna, med varsel om uppsägning av personal som följd. Regeringen avser att ge Socialstyrelsen i uppdrag att ta fram metoder för att mäta tillgänglig kapacitet och för att nyttja tillgänglig personal på ett effektivt sätt ur ett nationellt perspektiv. Anslaget 1:1 Socialstyrelsen bör därför ökas med 5 000 000 kronor.

1:5 Bidrag för läkemedelsförmånerna

Anslaget 1:5 Bidrag för läkemedelsförmånerna används bl.a. för utgifter för det särskilda statsbidraget till regionerna för deras kostnader för läkemedelsförmånerna. Kostnaderna för läkemedel inom förmånerna har ökat mer än vad som tidigare har beräknats. Anslaget bör därför ökas med 1 750 000 000 kronor.

1:6 Bidrag till folkhälsa och sjukvård

I budgetpropositionen för 2024 tillfördes regionerna ett sektorsbidrag med syftet att stärka möjligheterna för hälso- och sjukvården att bedriva en god och patientsäker hälso- och sjukvård (prop. 2023/24:1 utg.omr. 9, bet. 2023/24:SoU1, rskr. 2023/24:88). Den höga inflationen har lett till ett ökat kostnadstryck för regionerna, med varsel om uppsägning av personal som följd. För att förbättra de ekonomiska förutsättningarna och undvika uppsägningar i hälso- och sjukvården bör ett tillskott tillföras regionerna och betalas ut enligt samma fördelningsnyckel som det tidigare beslutade sektorsbidraget. Anslaget bör därför ökas med 6 000 000 000 kronor.

Nationell vårdförmedling innebär att väntande patienter erbjuds vård hos en annan vårdgivare med kortare väntetider oavsett var i landet denna vårdgivare finns. I samband med riksdagens beslut om statens budget för 2022 tillfördes medel för att bl.a. införa en nationell vårdförmedling (bet. 2021/22:SoU1, rskr. 2021/22:123). Efter förslag i budgetpropositionen för 2023 har ytterligare medel tillförts för detta ändamål (prop. 2022/23:1, bet. 2022/23:SoU1, rskr. 2022/23:75). Vidare har regeringen beslutat om flera uppdrag på området. Arbetet behöver emellertid intensifieras. Anslaget bör därför ökas med 21 000 000 kronor.

Folkhälsomyndigheten har sedan 2018 på regeringens uppdrag utarbetat modeller för att stimulera att antibiotika ska finnas tillgänglig i Sverige. De avtal som Folkhälsomyndigheten har ingått med anledning av detta löper ut vid utgången av 2024 och är inte möjliga att förlänga. Det innebär att Folkhälsomyndigheten under 2024 behöver genomföra en ny upphandling med avtalsstart under 2025. Vid arbetet med att ta fram budgetpropositionen för 2024 fanns dock inte tillräckligt underlag för att beräkna de ekonomiska åtaganden som skulle behöva ingås med anledning av nya avtal (prop. 2023/24:1 utg.omr. 9). Vidare pågår ett arbete för att säkerställa tillgång till antibiotika på EU-nivå, vilket leds av EU:s myndighet för beredskap och insatser vid hälsokriser (Hera). Under året väntas Hera presentera förslag på avtal som avser tillgång till antibiotika under 2025 och 2026.

Avtalen om tillgång till antibiotika i Sverige respektive på EU-nivå medför åtaganden på sammanlagt högst 40 000 000 kronor 2025 och 2026.

Folkhälsomyndigheten har även i uppdrag att säkerställa tillgången till vissa sorters antibiotika för beredskapsändamål. Nuvarande avtal löper ut vid utgången av 2024. Vid arbetet med att ta fram budgetpropositionen för 2024 fanns dock inte tillräckligt underlag för att beräkna de ekonomiska åtaganden som skulle behöva ingås med anledning av nya avtal (prop. 2023/24:1

utg.omr.9). För att säkerställa tillgången till antibiotika behöver Folkhälsomyndigheten inleda en ny upphandling och ingå nya avtal före årsskiftet som medför åtaganden på högst 12 000 000 kronor 2025–2027.

Vidare bör bemyndigandet även ta höjd för kvarvarande åtaganden på 1 200 000 kronor som ingåtts med stöd av tidigare års bemyndigande (prop. 2022/23:1, bet. 2022/23:SoU1, rskr. 2022/23:75).

Regeringen bör därmed bemyndigas att under 2024 för anslaget 1:6 Bidrag till folkhälsa och sjukvård ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 53 200 000 kronor 2025–2027.

1:8 Bidrag till psykiatri

Anslaget 1:8 Bidrag till psykiatri används bl.a. för utgifter för bidrag och statsbidrag för insatser inom psykiatri och psykisk hälsa. För att finansiera ökningen av anslaget 2:5 Åtgärder avseende alkohol, narkotika, dopning, tobak samt spel minskas anslaget med 25 000 000 kronor.

För att finansiera ökningen av anslaget 12:3 Särskilda insatser inom ungdomspolitiken inom utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid minskas anslaget med 4 000 000 kronor.

Sammantaget minskas anslaget 1:8 Bidrag till psykiatri med 29 000 000 kronor. Minskningen bedöms inte påverka den verksamhet som finansieras från anslaget.

1:10 E-hälsomyndigheten

Den höga inflationen har lett till ett ökat kostnadstryck för regionerna, med varsel om uppsägning av personal som följd. Regeringen avser att ge E-hälsomyndigheten i uppdrag att ta fram metoder för att mäta tillgänglig kapacitet och för att nyttja tillgänglig personal på ett effektivt sätt ur ett nationellt perspektiv. Anslaget 1:10 E-hälsomyndigheten bör därför ökas med 5 000 000 kronor.

1:12 Inspektionen för vård och omsorg

Problematiken med oseriösa aktörer inom vård och omsorg ökar varför det finns ett större behov av en mer kraftfull tillsyn och tillståndsprövning. Inspektionen för vård och omsorgs (Ivo) förutsättningar att förhindra oseriösa och kriminella aktörer behöver stärkas. Anslaget 1:12 Inspektionen för vård och omsorg bör därför ökas med 10 000 000 kronor.

En viktig del i arbetet för att motverka felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen är att berörda myndigheter kan utbyta information med varandra. Det är angeläget att Ivo får möjlighet att delta i sådana informationsutbyten i större omfattning. Anslaget bör därför ökas med 1 200 000 kronor.

Sammantaget bör anslaget 1:12 Inspektionen för vård och omsorg ökas med 11 200 000 kronor.

1:14 Civilt försvar inom hälso- och sjukvård

Det försämrade säkerhetspolitiska läget i Sveriges närområde med anledning av Rysslands fullskaliga invasion av Ukraina har medfört behov av att ytterligare stärka hälso- och sjukvårdens försörjning av sjukvårdsprodukter. Anslaget 1:14 Civilt försvar inom hälso- och sjukvård bör därför ökas med 50 000 000 kronor.

2:2 Insatser för vaccinberedskap

Folkhälsomyndigheten har i uppgift att säkerställa tillgång till vaccin för hela befolkningen vid en influensapandemi. Befintligt avtal löper ut i maj 2025, varför Folkhälsomyndigheten behöver genomföra en ny upphandling och ingå avtal som innebär ekonomiska åtaganden på 312 000 000 kronor.

Vidare bör bemyndigandet även ta höjd för kvarvarande åtaganden på 39 000 000 kronor som ingåtts med stöd av tidigare års bemyndigande (prop. 2022/23:1, bet. 2022/23:SoU1, rskr. 2022/23:75).

Regeringen bör därmed bemyndigas att under 2024 för anslaget 2:2 Insatser för vaccinberedskap ingå avtal om pandemivaccin som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 351 000 000 kronor 2025–2027.

2:4 Insatser mot hiv/aids och andra smittsamma sjukdomar

Anslaget 2:4 Insatser mot hiv/aids och andra smittsamma sjukdomar används bl.a. för utgifter för insatser på nationell nivå och övergripande samordning och uppföljning. För att finansiera ökningen av anslaget 1:2 Vidmakthållande av statens transportinfrastruktur inom utgiftsområde 22 Kommunikationer minskas anslaget med 4 000 000 kronor. Minskningen innebär att viss verksamhet av administrativ karaktär samt i fråga om kunskapsspridning om hiv kommer att genomföras i mindre utsträckning än planerat under innevarande år.

2:5 Åtgärder avseende alkohol, narkotika, dopning, tobak samt spel

Anslaget 2:5 Åtgärder avseende alkohol, narkotika, dopning, tobak samt spel används för utgifter för särskilda åtgärder i fråga om alkohol, narkotika, dopning, tobak och spel. Anslaget används även för statsbidrag till Centralförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning.

Det är angeläget att upprätthålla insatser inom området såsom stöd till aktörer, datainsamling och kunskapsspridning. Anslaget bör därför ökas med 25 000 000 kronor.

Ökningen finansieras genom att anslaget 1:8 Bidrag till psykiatri minskas med motsvarande belopp.

4:6 Statens institutionsstyrelse

Statens institutionsstyrelse verkställer påföljden slutna ungdomsvård. Antalet barn och unga som dömts till slutna ungdomsvård ökade avsevärt under 2023, varför myndigheten har utökat antalet platser avsedda för slutna ungdomsvård. På kort sikt innebär detta att vissa platser som i dag är avsedda för vård enligt

lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga, förkortad LVU, behöver ställas om till platser avsedda för sluten ungdomsvård. Placeringar i sluten ungdomsvård finansieras av staten medan placeringar med stöd av LVU i huvudsak finansieras av kommunerna. Ökningen av antalet platser avsedda för sluten ungdomsvård innebär således högre kostnader för staten. Vidare gav Regeringskansliet den 20 november 2023 en utredare i uppdrag att lämna förslag om att Statens institutionsstyrelse ska få befogenhet att besluta om att barn, unga och klienter ska kunna hållas i avskildhet under vissa särskilda förutsättningar. Uppdraget redovisades under våren 2024. För att förbereda för den nya lagstiftningen krävs bl.a. anpassning av lokaler och utbildning av personal. Anslaget 4:6 Statens institutionsstyrelse bör därför ökas med 300 000 000 kronor.

Regeringen gav 2023 flera myndigheter, däribland Statens institutionsstyrelse, i uppdrag att inrätta en ny effektiv struktur för samverkan för arbetet med barn och unga som riskerar att begå eller begår grova brott, i miljöer kopplade till organiserad brottslighet. Strukturen ska finnas på nationell, regional och lokal nivå. Myndigheterna inledde arbetet i slutet av 2023 och regionala och lokala råd ska inrättas successivt under 2024. Statens institutionsstyrelse kommer att delta i arbetet på samtliga nivåer. Anslaget bör därför ökas med 4 400 000 kronor.

Sammantaget bör anslaget 4:6 Statens institutionsstyrelse ökas med 304 400 000 kronor.

5:2 Barnets rättigheter

Enligt Bris ökade antalet kurativa kontakter med 13 procent under 2023 jämfört med 2022. Samtalen om kriminalitet ökade med 60 procent under samma period (Bris, Barnrapport 2024). Arbetet med stödlinjen bör därmed förstärkas. Anslaget 5:2 Barnets rättigheter bör därför ökas med 4 000 000 kronor.

Utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning

2:1 Försäkringskassan

Försäkringskassans besparingsprogram gav inte förväntad effekt för 2023. För att Försäkringskassan ska kunna bedriva sin verksamhet i oförändrad omfattning och minska de långa handläggningstiderna och de ökande balanserna behöver myndigheten tillföras ytterligare medel. Anslaget 2:1 Försäkringskassan bör därför ökas med 300 000 000 kronor.

För att socialförsäkringssystemet ska uppfattas som trovärdigt krävs att ersättningar som betalas ut kommer rätt person eller rätt företag till del. Det är därför angeläget att Försäkringskassan kan stärka sitt arbete med förebyggande kontroller i ärendehandläggningen för att säkerställa att besluten blir rätt från början. Det finns även behov av att stärka arbetet med omprövningar och efterkontroller i flera förmåner för att minska antalet

felaktiga utbetalningar. Försäkringskassan behöver vidare öka förmågan att löpande återkräva och driva in felaktiga utbetalningar samt minska befintlig ärendebalans av återkrav. Anslaget bör därför ökas med 100 000 000 kronor.

En viktig del i arbetet för att motverka felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen är att berörda myndigheter kan utbyta information med varandra. Det är angeläget att Försäkringskassan får möjlighet att delta i sådana informationsutbyten i större omfattning. Anslaget bör därför ökas med 6 500 000 kronor.

Den säkerhetspolitiska utvecklingen i Sveriges närområde har medfört behov av att vidta åtgärder för att stärka samhällets krisberedskap och det civila försvaret. Försäkringskassans operativa förmåga i fråga om såväl fysisk säkerhet som informations- och cybersäkerhet behöver upprätthållas. Anslaget bör därför öka med 40 000 000 kronor.

Regeringskansliet beslutade den 23 februari 2024 att remittera Utkast till lagrådsremiss Förbättrade levnadsvillkor för utlänningar med tillfälligt skydd (se även anslaget 1:2 Ersättningar och bostadskostnader inom utg.omr. 8 Migration). Förslagen i utkastet innebär bl.a. att den som har uppehållstillstånd med tillfälligt skydd ska kunna folkbokföras tidigare än vad nuvarande reglering tillåter. Den som har tillfälligt skydd och som arbetar ska ha rätt till arbetsbaserad föräldrapenning och tillfällig föräldrapenning. Tidigarelagd folkbokföring innebär att de som har tillfälligt skydd i ett tidigare skede kan få tillgång till arbetsmarknadspolitiska program och insatser, för vilka etableringsersättning och i vissa fall etableringstillägg eller bostadsersättning kan betalas ut. Förslagen väntas medföra ett ökat inflöde av ansökningar till Försäkringskassan. Anslaget bör därför ökas med 2 900 000 kronor. För 2025 beräknas anslaget öka med 2 300 000 kronor.

Sammantaget bör anslaget 2:1 Försäkringskassan ökas med 449 400 000 kronor.

Utgiftsområde 11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom

2:1 Pensionsmyndigheten

En viktig del i arbetet för att motverka felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen är att berörda myndigheter kan utbyta information med varandra. Det är angeläget att Pensionsmyndigheten får möjlighet att delta i sådana informationsutbyten i större omfattning. Anslaget 2:1 Pensionsmyndigheten bör därför ökas med 1 600 000 kronor.

Utgiftsområde 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn

1:2 Föräldraförsäkring

Regeringskansliet beslutade den 23 februari 2024 att remittera Utkast till lagrådsremiss Förbättrade levnadsvillkor för utlänningar med tillfälligt skydd (se även anslaget 1:2 Ersättningar och bostadskostnader inom utg.omr. 8 Migration). Förslagen i utkastet innebär bl.a. att den som har uppehållstillstånd

med tillfälligt skydd ska kunna folkbokföras tidigare än vad nuvarande reglering tillåter. Den som har tillfälligt skydd och som arbetar ska ha rätt till arbetsbaserad föräldrapenning och tillfällig föräldrapenning. Anslaget 1:2 Föräldraförsäkring bör därför ökas med 8 600 000 kronor. För 2025 beräknas anslaget öka med 9 300 000 kronor.

1:8 Bostadsbidrag

Efter förslag i budgetpropositionen för 2024 har det tillfälliga tilläggsbidraget för barnfamiljer med bostadsbidrag förlängts t.o.m. juni 2024 (prop. 2023/24:1 utg.omr. 12 avsnitt 3.11, bet. 2023/24:SfU3, rskr. 2023/24:90). Tilläggsbidraget är ett stöd som lämnas under en begränsad tidsperiod för att kompensera för ökade levnadsomkostnader till följd av den ekonomiska utvecklingen. Priserna ligger kvar på en hög nivå 2024, vilket ger barnhushåll med låga inkomster en fortsatt ansträngd ekonomisk situation. Mot den bakgrunden lämnas i propositionen med vårandringsbudgeten ett lagförslag om att förlänga tilläggsbidraget t.o.m. den 31 december 2024. Anslaget 1:8 Bostadsbidrag bör därför ökas med 650 000 000 kronor.

Utgiftsområde 13 Integration och jämställdhet

1:2 Kommunersättningar vid flyktingmottagande

Regeringskansliet beslutade den 23 februari 2024 att remittera Utkast till lagrådsremiss Förbättrade levnadsvillkor för utlänningar med tillfälligt skydd (se även anslaget 1:2 Ersättningar och bostadskostnader inom utg.omr. 8 Migration). Förslagen i utkastet innebär bl.a. att de som har uppehållstillstånd med tillfälligt skydd ska kunna folkbokföras tidigare än vad nuvarande reglering tillåter. Det ökar statens utgifter för schablonersättning till kommunerna för kostnader i samband med mottagandet, ersättning till kommunerna för initialt ekonomiskt bistånd, ersättning till kommunerna för ensamkommande barn och unga och viss ersättning till regionerna för hälso- och sjukvård. Anslaget bör därför ökas med 71 200 000 kronor. För 2025 beräknas anslaget öka med 1 232 000 000 kronor.

För att finansiera ökningen av anslaget minskas anslaget 1:1 Biståndsverksamhet inom utgiftsområde 7 Internationellt bistånd med motsvarande belopp.

Utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv

1:1 Arbetsförmedlingens förvaltningskostnader

Regeringskansliet beslutade den 23 februari 2024 att remittera Utkast till lagrådsremiss Förbättrade levnadsvillkor för utlänningar med tillfälligt skydd (se även anslaget 1:2 Ersättningar och bostadskostnader inom utg.omr. 8 Migration). Förslagen i utkastet innebär bl.a. att personer med uppehållstillstånd med tillfälligt skydd ska kunna folkbokföras tidigare än vad nuvarande reglering tillåter. Det väntas medföra ett ökat antal ärenden inom

Arbetsförmedlingens etableringsprogram. Anslaget 1:1 Arbetsförmedlingens förvaltningskostnader bör därför ökas med 19 000 000 kronor. För 2025 beräknas anslaget öka med 19 000 000 kronor.

En viktig del i arbetet för att motverka felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen är att berörda myndigheter kan utbyta information med varandra. Det är angeläget att Arbetsförmedlingen får möjlighet att delta i sådana informationsutbyten i större omfattning. Anslaget bör därför ökas med 3 000 000 kronor.

Sammantaget bör anslaget 1:1 Arbetsförmedlingens förvaltningskostnader ökas med 22 000 000 kronor.

1:3 Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser

Regeringskansliet beslutade den 23 februari 2024 att remittera Utkast till lagrådsremiss Förbättrade levnadsvillkor för utlänningar med tillfälligt skydd (se även anslaget 1:2 Ersättningar och bostadskostnader inom utg.omr. 8 Migration). Förslagen i utkastet innebär bl.a. att personer med uppehållstillstånd med tillfälligt skydd ska kunna folkbokföras tidigare än vad nuvarande reglering tillåter. Det innebär att fler kommer kunna delta i Arbetsförmedlingens etableringsprogram, vilket leder till ökade utgifter för t.ex. arbetsmarknadspolitiska insatser. Anslaget bör därför ökas med 2 400 000 kronor. För 2025 beräknas anslaget öka med 36 000 000 kronor. För att finansiera ökningen av anslaget minskas anslaget 1:1 Biståndsverksamhet inom utgiftsområde 7 Internationellt bistånd med motsvarande belopp.

Den ökade arbetslösheten bedöms minska ungdomars möjligheter att få arbete. Möjligheten att skapa sommarjobb för ungdomar i kommuner med hög arbetslöshet bör därför stärkas. Jobben ska vara tillgängliga att söka för alla ungdomar i relevant åldersgrupp i dessa kommuner. Anslaget bör därför ökas med 130 000 000 kronor.

För att delvis finansiera ökningen av anslaget 1:5 Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet inom utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning minskas anslaget med 200 000 000 kronor. Minskningen bedöms innebära ett något mindre utrymme för arbetsmarknadspolitiska insatser.

Sammantaget bör anslaget minskas med 67 600 000 kronor.

1:4 Lönebidrag och Samhall m.m.

Anslaget 1:4 Lönebidrag och Samhall m.m. används bl.a. för utgifter för lönebidrag. För att delvis finansiera ökningen av anslaget 1:5 Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet inom utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning minskas anslaget med 220 000 000 kronor. Minskningen bedöms inte påverka den verksamhet som finansieras från anslaget.

1:14 Etableringsersättning till vissa nyanlända invandrare

Regeringskansliet beslutade den 23 februari 2024 att remittera Utkast till lagrådsremiss Förbättrade levnadsvillkor för utlänningar med tillfälligt skydd

(se även anslaget 1:2 Ersättningar och bostadskostnader inom utg.omr. 8 Migration). Förslagen i utkastet innebär bl.a. att personer med uppehållstillstånd med tillfälligt skydd ska kunna folkbokföras tidigare än vad nuvarande reglering tillåter. Det innebär att fler personer kommer kunna delta i Arbetsförmedlingens etableringsprogram, vilket leder till ökade utgifter för etableringsersättning. Anslaget bör därför ökas med 8 500 000 kronor. För 2025 beräknas anslaget öka med 128 000 000 kronor.

För att finansiera ökningen av anslaget minskas anslaget 1:1 Biståndsverksamhet inom utgiftsområde 7 Internationellt bistånd med motsvarande belopp.

2:1 Arbetsmiljöverket

Regeringen har gett nio myndigheter i uppdrag att inrätta regionala center mot arbetslivskriminalitet och om varaktig myndighetssamverkan. I december 2023 beslutade regeringen att förlänga uppdragstiden t.o.m. den 31 december 2024. Uppdraget finansieras från anslaget 2:1 Arbetsmiljöverket och Arbetsmiljöverket får för uppdragets genomförande ersätta andra berörda myndigheter. Det är angeläget att förstärka arbetet inom det befintliga uppdraget, inklusive det arbete som utförs av de s.k. regionkoordinatorerna. Vidare avser regeringen att återkomma med ett förnyat uppdrag. Anslaget 2:1 Arbetsmiljöverket bör därför ökas med 30 000 000 kronor.

Utgiftsområde 15 Studiestöd

1:2 Studiemedel

I propositionen föreslås att medel tillförs för åtgärder som tillfälligt kommer att öka utbudet av utbildning inom gymnasial yrkesinriktad vuxenutbildning (se anslaget 1:17 Statligt stöd till vuxenutbildning inom utg.omr. 16 Utbildning och universitetsforskning). Detta leder till ökade utgifter för studiestöd. Anslaget 1:2 Studiemedel bör därför ökas med 56 600 000 kronor.

1:8 Centrala studiestödsnämnden

En viktig del i arbetet för att motverka felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen är att berörda myndigheter kan utbyta information med varandra. Det är angeläget att Centrala studiestödsnämnden får möjlighet att delta i sådana informationsutbyten i större omfattning. Anslaget 1:8 Centrala studiestödsnämnden bör därför ökas med 2 000 000 kronor.

Utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning

1:5 Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet

Den höga inflationen har medfört ett högt kostnadstryck i kommunsektorn. För att upprätthålla kvaliteten i undervisningen och minska risken att inflationen på ett negativt sätt påverkar barns och elevers förutsättningar att få den utbildning och det stöd de har rätt till är det angeläget att tillföra

skolväsendet ytterligare medel. Anslaget 1:5 Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet bör därför ökas med 500 000 000 kronor.

Ökningen finansieras delvis genom att anslagen 1:3 Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser och 1:4 Lönebidrag och Samhall m.m. inom utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv minskas med 200 000 000 kronor respektive 220 000 000 kronor.

1:10 Fortbildning av lärare och förskolepersonal

Statens skolverk behöver ingå fleråriga avtal med lärosäten om uppdragsutbildning och lämna förhandsbesked till skolhuvudmän om statsbidrag. Nuvarande bemyndigande möjliggör endast för avtal och förhandsbesked t.o.m. 2025. Bemyndigandet för anslaget 1:10 Fortbildning av lärare och förskolepersonal bör därför ökas med 117 000 000 kronor och förlängas till 2027.

1:17 Statligt stöd till vuxenutbildning

Arbetslösheten bedöms bli högre än vad som tidigare har beräknats. Vuxna som saknar rätt utbildning behöver därför ökad tillgång till yrkesutbildning för att snabbt komma i arbete. Anslaget 1:17 Statligt stöd till vuxenutbildning bör därför ökas med 110 000 000 kronor.

Kommuner bör få större möjlighet att erbjuda deltagande i kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare (sfi) för vuxna personer på flykt från Ukraina som beviljats ett uppehållstillstånd som ger tillfälligt skydd i Sverige. Regeringskansliet har beslutat att remittera Utkast till lagrådsremiss Förbättrade levnadsvillkor för utlänningar med tillfälligt skydd (se anslaget 1:2 Ersättningar och bostadskostnader inom utg.omr. 8 Migration). Förslagen i utkastet innebär bl.a. att de som har uppehållstillstånd med tillfälligt skydd ska kunna folkbokföras tidigare än vad nuvarande reglering tillåter. Personer som folkbokförs i en kommun kan få tillgång till kommunal vuxenutbildning, däribland sfi. Medel tillförs anslaget i avvaktan på att förslagen träder i kraft, vilket föreslås ske den 1 november 2024. Avsikten är att statsbidrag inte ska lämnas för sfi för den aktuella gruppen för tid efter ikraftträdandet. Anslaget bör därför ökas med 20 000 000 kronor.

Sammantaget bör anslaget 1:17 Statligt stöd till vuxenutbildning ökas med 130 000 000 kronor.

Bemyndigandet att ingå ekonomiska åtaganden som medför framtida anslagsbehov rymmer av förbiseende inte de beräknade utgifterna för den pilotverksamhet med en ny form av yrkesinriktad utbildning på gymnasial nivå som aviserades i budgetpropositionen för 2024 (prop. 2023/24:1 utg.omr. 16 avsnitt 4.5.3 bet. 2023/24:UbU1, rskr. 2023/24:103). Bemyndigandet omfattar inte heller hela den period under vilken ekonomiska åtaganden behöver ingås. Bemyndigandet för anslaget 1:17 Statligt stöd till vuxenutbildning bör därför ökas med 100 000 000 kronor och förlängas till 2026.

1:19 Statligt stöd till yrkeshögskoleutbildning

I budgetpropositionen för 2024 föreslog regeringen en fortsatt utbyggnad av antalet utbildningsplatser inom yrkeshögskolan (prop. 2023/24:1, bet. 2023/24:UbU1, rskr. 2023/24:103). Vid framtagandet av budgetpropositionen fanns inte tillräckligt underlag för att beräkna de ekonomiska åtaganden som skulle behöva ingå med anledning av utbyggnaden. För att utbyggnaden ska kunna genomföras behöver Myndigheten för yrkeshögskolan kunna fatta fler beslut om utbildningar. Bemyndigandet för anslaget 1:19 Statligt stöd till yrkeshögskoleutbildning bör därför ökas med 1 600 000 000 kronor.

2:18 Kungl. Tekniska högskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå

Regeringen har ett bemyndigande att under 2024–2026 besluta om en årlig medlemsavgift till Euro-Bioimaging-ERIC på högst 1 000 000 kronor. På grund av den försvagade svenska kronkursen och en planerad höjning av medlemsavgiften är bemyndigandet inte tillräckligt stort. Bemyndigandet för anslaget 2:18 Kungl. Tekniska högskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå bör därför ökas med 1 000 000 kronor.

3:1 Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation

Anslaget 3:1 Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation används bl.a. för utgifter för forskningsinfrastrukturer och internationellt forsknings-samarbete.

Den ideella föreningen Eiscat är en forskningsorganisation som utför atmosfär- och jonosfärforskning med markbaserade radarsystem och har forskningsinfrastruktur för ändamålet i Sverige, Norge och Finland. I budgetpropositionen för 2024 ökades anslaget med 10 000 000 kronor (prop. 2023/24:1 utg.omr. 16, bet. 2023/24:UbU1, rskr. 2023/24:103). En del av tillskottet planeras att under 2024 användas för att bilda det nya aktiebolaget som avses överta verksamheten i Eiscat. Anslagets ändamål bör därför utvidgas till att även få användas för utgifter för att bilda det aktiebolag som avses överta verksamheten i Eiscat Scientific Association (Eiscat).

Riksdagen har bemyndigat regeringen, eller den myndighet som regeringen bestämmer, att för svenska statens räkning teckna aktier i det bolag som övertar verksamheten i Eiscat och att delvis överlåta aktier i bolaget till norska och finländska staten (prop. 2023/24:1 utg.omr. 16, bet. 2023/24:UbU1, rskr. 2023/24:103). Bemyndigandet behöver kompletteras med finansiering genom anslag. Regeringen, eller den myndighet som regeringen bestämmer, bör därför bemyndigas att under 2024 för anslaget 3:1 Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation för statens räkning förvärva aktier till ett belopp om högst 10 000 000 kronor i samband med att aktier tecknas i det bolag som övertar verksamheten i Eiscat Scientific Association (Eiscat).

3:4 Rymdforskning och rymdverksamhet

Anslaget 3:4 Rymdforskning och rymdverksamhet används bl.a. för utgifter för stöd till forskning och utveckling inom nationella och internationella samarbeten samt för utgifter för deltagande i internationella rymdsamarbeten.

Den verksamhet som finansieras från anslaget bedrivs vanligen i form av fleråriga projekt med långsiktiga ekonomiska åtaganden. De svenska åtagandena gentemot Europeiska rymdorganisationen (ESA) förväntas bli större än tidigare beräknat till följd av den försvagade svenska kronkursen samt ett höjt bidrag till ESA för den svenska astronautens deltagande i rymdfärden till den internationella rymdstationen ISS. Bemyndigandet för anslaget 3:4 Rymdforskning och rymdverksamhet bör därför ökas med 400 000 000 kronor.

Utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid

1:2 Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete

Anslaget 1:2 Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete används bl.a. för utgifter för statsbidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete.

Statsbidrag till allmän kulturverksamhet ges bl.a. till produktion av audiovisuella verk. Denna verksamhet bedrivs ofta i form av projekt som sträcker sig över mer än ett år. Förseningar i vissa sådana produktioner innebär att ingångna åtaganden inte kommer att kunna infrias som planerat. För att även fortsättningsvis kunna fatta beslut om statsbidrag som medför behov av framtida anslag i den omfattning som tidigare beräknats bör bemyndigandet ökas med 25 000 000 kronor.

8:1 Centrala museer: Myndigheter

I augusti 2023 släppte puts från innertaket i huvudbyggnaden för Naturhistoriska riksmuseet. Museet har sedan dess varit stängt för besökare för att möjliggöra nödvändiga reparationer. Stängningen innebär bl.a. inkomstbortfall i form av uteblivna intäkter. Anslaget 8:1 Centrala museer: Myndigheter bör därför ökas med 12 800 000 kronor.

12:3 Särskilda insatser inom ungdomspolitiken

Det utmanande ekonomiska läget medför ett ökat behov av insatser riktade mot grupper av unga i socialt utsatta situationer och med svagare förankring på arbetsmarknaden. Det gäller särskilt gruppen unga som varken arbetar eller studerar, där det också finns en överrepresentation av personer med psykisk ohälsa. Anslaget 12:3 Särskilda insatser inom ungdomspolitiken bör därför ökas med 4 000 000 kronor.

Ökningen finansieras genom att anslaget 1:8 Bidrag till psykiatri inom utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg minskas med motsvarande belopp.

Utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik

1:4 Boverket

Genom riksdagens beslut om statens budget för 2024 har medel tillförts anslaget 1:1 Bostadspolitisk utveckling för att dels stimulera kommuner att anta planer som möjliggör nya områden för småhusbebyggelse, dels stimulera kommuner att anta eller ändra detaljplaner som möjliggör omvandlingar från lokaler till bostäder (prop. 2023/24:1 utg.omr. 18, bet. 2023/24:CU1, rskr. 2023/24:87).

Enligt förordningen (2023:903) om stöd till kommuner för detaljplaner som möjliggör småhusbebyggelse och omvandlingar från lokaler till bostäder är det Boverkets uppgift att pröva frågor om stöd och ansvara för utbetalning av stöden. Förordningen trädde i kraft den 2 april 2024. Den nya uppgiften innebär utgifter för nödvändiga förberedelser och administration av stöden. Anslaget 1:4 Boverket bör därför ökas med 3 000 000 kronor.

Ökningen finansieras genom att anslaget 1:1 Bostadspolitisk utveckling minskas med motsvarande belopp. Minskningen innebär att mindre medel kommer att kunna betalas ut i stöd till kommunerna.

2:2 Allmänna reklamationsnämnden

Antalet ärenden som inkom till Allmänna reklamationsnämnden ökade med 24 procent under 2023. Majoriteten av dessa ärenden inkom under andra halvåret 2023. För att myndigheten ska kunna hantera den kraftigt ökade ärendetillströmningen och uppfylla de krav på handläggningstider som följer av Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/11/EU av den 21 maj 2013 om alternativ tvistlösning vid konsumenttvister och om ändring av förordning (EG) nr 2006/2004 och direktiv 2009/22/EG, finns det behov av ytterligare medel. Anslaget 2:2 Allmänna reklamationsnämnden bör därför ökas med 7 000 000 kronor.

Ökningen finansieras delvis genom att anslaget 2:4 Åtgärder på konsumentområdet minskas med 900 000 kronor. Minskningen bedöms innebära att Konsumentverkets deltagande i standardiseringsarbete begränsas.

Utgiftsområde 19 Regional utveckling

1:4 Europeiska regionala utvecklingsfonden och Fonden för en rättvis omställning perioden 2021–2027

Verksamheten inom regionalfondsprogrammen och Fonden för en rättvis omställning omfattar bl.a. fleråriga projekt som medför utgifter för kommande budgetår. Efterfrågan på medel inom programmen är hög och det finns behov

av att bevilja mer medel under 2024 för att hinna nyttja medlen för programperioden. Till detta kommer att utbetalningarna av medel under 2023 blev lägre än tidigare beräknat på grund av en försenad uppstart för programmen, vilket har lett till högre utestående åtaganden. Bemyndigandet för anslaget 1:4 Europeiska regionala utvecklingsfonden och Fonden för en rättvis omställning perioden 2021–2027 bör därför ökas med 600 000 000 kronor.

Utgiftsområde 20 Klimat, miljö och natur

1:1 Naturvårdsverket

Naturvårdsverket har fått nya uppgifter till följd av utvidgningen av utsläppshandelssystemet inom EU (EU ETS) och införandet av ett nytt handelssystem för egen uppvärmning, vägtransporter och vissa andra utsläpp (ETS 2). Vidare har myndigheten fått nya uppgifter till följd av införandet av EU:s mekanism för koldioxidjustering vid gränsen (CBAM). Antalet aktörer som omfattas av EU ETS, ETS 2 och CBAM är större än vad som tidigare har beräknats. Anslaget 1:1 Naturvårdsverket bör därför ökas med 3 000 000 kronor.

1:3 Åtgärder för värdefull natur

Det finns behov av insatser i form av bl.a. slåtter och höbärgning i ängsmarker för att förhindra igenväxning av kulturlandskapet och bevara de svenska växt- och djurarterna. Anslaget 1:3 Åtgärder för värdefull natur bör därför ökas med 30 000 000 kronor.

Kommissionen antog den 23 juni 2023 en förordning som bl.a. innebär att medlemsstaterna kan tillämpa gruppundantag från statsstödsreglerna för investeringsstöd till återupprättande av livsmiljöer och ekosystem samt skyddande eller återställande av biologisk mångfald. Därför avser regeringen att besluta om en förordning om statligt stöd för vissa åtgärder som syftar till att bevara eller återställa biologisk mångfald. Avsikten är att stöd enligt förordningen ska kunna beviljas för en längre period än vad bemyndigandet tillåter. Bemyndigandet för anslaget 1:3 Åtgärder för värdefull natur bör därför förlängas till 2030.

1:4 Sanering och återställning av förorenade områden

I slutförvaret för kortlivat radioaktivt avfall i Forsmark och i AB Svafos anläggningar i Studsvik finns radioaktivt avfall och annat farligt avfall som är angeläget att omhänderta. Detta avfall omfattar långlivat radioaktivt avfall från tidigare kärnvapenprogram, historiskt icke-kärntekniskt radioaktivt avfall och annat däri farligt avfall. Anslaget 1:4 Sanering och återställning av förorenade områden bör därför ökas med 35 000 000 kronor.

Ökningen finansieras genom att anslaget 1:3 Anskaffning av materiel och anläggningar inom utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap minskas med motsvarande belopp.

Omhändertagandet av avfallet enligt ovan förutsätter att den ansvariga myndigheten har möjlighet att fatta beslut om bidrag, åtgärder och undersökningar som sträcker sig över lång tid. Bemyndigandet bör därför ökas med 1 500 000 000 kronor och förlängas till 2055. Den föreslagna ökningen av bemyndigandet innebär framtida utgifter. Anslaget beräknas öka med 35 000 000 kronor per år 2025–2055.

Ökningen finansieras genom att anslaget 1:3 Anskaffning av materiel och anläggningar inom utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap minskas med motsvarande belopp.

1:15 Havs- och vattenmyndigheten

Det är angeläget att förstärka Havs- och vattenmyndighetens verksamhet med miljöprövning i syfte att förkorta tillståndprocesser i fråga om bl.a. fossilfri elproduktion. Anslaget 1:15 Havs- och vattenmyndigheten bör därför ökas med 10 000 000 kronor.

1:16 Klimatinvesteringar

Det är angeläget att kunna göra ytterligare klimatinvesteringar på lokal och regional nivå i hela Sverige samt att skapa förutsättningar för eldrivna vägtransporter genom utbyggd laddinfrastruktur. Anslaget bör därför ökas med 100 000 000 kronor.

Det finns behov av att kunna bevilja fler stora, komplexa och mer långsiktiga investeringar som är viktiga för klimatomställningen. Bemyndigandet för anslaget 1:16 Klimatinvesteringar bör därför ökas med 500 000 000 kronor.

Utgiftsområde 21 Energi

1:2 Insatser för energieffektivisering

Av förbiseende lämnades inte något förslag i budgetpropositionen för 2024 om bemyndigande att ingå de ekonomiska åtaganden som krävs för att fatta nödvändiga beslut om stöd till energieffektiv teknik samt om investeringsstöd för åtgärder som leder till minskad el- och gasanvändning i hushåll (prop. 2023/24:1 utg.omr. 21). Eftersom ett bemyndigande saknas bör regeringen bemyndigas att under 2024 för anslaget 1:2 Insatser för energieffektivisering ingå ekonomiska åtaganden som medför behov av framtida anslag på högst 320 000 000 kronor 2025.

Utgiftsområde 22 Kommunikationer

1:1 Utveckling av statens transportinfrastruktur

Försvarsmakten har redovisat prioriterade behov av åtgärder för att utveckla transportinfrastrukturen. Förberedande åtgärder behöver påbörjas skyndsamt. Anslaget 1:1 Utveckling av statens transportinfrastruktur bör därför ökas med 25 000 000 kronor.

1:2 Vidmakthållande av statens transportinfrastruktur

I september 2023 inträffade ett omfattande skred på väg E6 vid Stenungsund, vilket medför högre kostnader för vägunderhåll än vad som tidigare har beräknats. Anslaget bör därför ökas med 1 000 000 000 kronor.

Den 4 maj 2023 beslutade regeringen att Trafikverket kan avstå från att begära ersättning från ideella föreningar och organisationer för kostnader för anordningar som tillfälligt behövs vid ett tillfälligt arrangemang eller motsvarande på allmän väg där staten är väghållare. Trafikverket fick samtidigt i uppdrag att redovisa förslag till framtida hantering. Regeringen beslutade den 4 april 2024 att Trafikverket även för 2024 ska kunna avstå från att begära ersättning från ideella föreningar och organisationer för kostnader för arrangemang på statlig väg. Anslaget bör därför ökas med 8 000 000 kronor.

Ökningen finansieras delvis genom att anslaget 2:4 Insatser mot hiv/aids och andra smittsamma sjukdomar inom utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg minskas med 4 000 000 kronor.

Sammantaget bör anslaget 1:2 Vidmakthållande av statens transportinfrastruktur ökas med 1 008 000 000 kronor.

1:11 Trängselskatt i Stockholm

I avtalet med anledning av 2013 års Stockholmsförhandling ingår en spårvägsförbindelse och en utbyggnad av Roslagsbanan till Stockholms city. Av avtalet framgår bl.a. att finansiering från trängselskatt ska inledas 2024. För att anslaget 1:11 Trängselskatt i Stockholm ska kunna användas för att finansiera den nämnda spårvägsförbindelsen och för att bygga ut Roslagsbanan bör ändamålet ändras från att avse tunnelbaneutbyggnad till utbyggnad av spårbunden kollektivtrafik.

Det har gjorts en ny bedömning av kostnaderna för projektet Förbifart Stockholm. Utestående åtaganden för lån och räntor ökar till följd av beräknat högre upplåning 2024 och senarelagd amortering. Vidare påverkas utestående åtaganden av fortsatt osäkerhet i fråga om när projekt kan slutföras och om räntenivåer. Bemyndigandet för anslaget 1:11 Trängselskatt i Stockholm bör därför ökas med 8 200 000 000 kronor.

1:12 Transportstyrelsen

Spridningen av sjukdomen covid-19 ledde till en kraftig nedgång i flygtrafiken. Medel bör tillföras Transportstyrelsen för att täcka ackumulerat underskott t.o.m. 2022 i det gemensamma avgiftsutjämnningssystemet för säkerhetskontroll av passagerare och deras bagage (GAS) som uppstått till följd av den kraftigt minskade flygtrafiken under covid-19-pandemin. Därmed minskar det framtida avgiftsuttaget från flygbolagen jämfört med om det ackumulerade underskottet inte täcks. Anslaget bör därför ökas med 1 035 000 000 kronor.

Vidare bör anslagets ändamål utvidgas till att även få användas för utgifter för att täcka ackumulerat underskott i GAS. Mot denna bakgrund lämnar

regeringen i anslutning till propositionen med vårändringsbudgeten propositionen Flygplatshavarnas kostnader för säkerhetskontroller till riksdagen (prop. 2023/24:116). I propositionen lämnas förslag till en tidsbegränsad ändring i lagen (2004:1100) om luftfartsskydd. Förslaget innebär att flygplatshavarnas kostnader för säkerhetskontroller av passagerare och deras bagage till viss del ska få täckas på annat sätt än av en avgift om det behövs för att hantera de ekonomiska effekterna av spridningen av covid-19. Den ändrade lagstiftningen föreslås träda i kraft den 1 augusti 2024 och upphöra att gälla den 31 juli 2025.

Kredit för rörelsekapital för Transportstyrelsen

Krediten för rörelsekapital för Transportstyrelsen används för utbetalningar inom ramen för GAS samt det internationella systemet för undervägsavgiften (avgift för flygtrafiktjänster).

Transportstyrelsen har gjort en ny bedömning av behovet av rörelsekapital som innebär att krediten behöver ökas. Kreditnyttjandet påverkas av en rad yttre faktorer som myndigheten inte kan påverka, främst trafikvolym, flygplatsernas kostnadsutveckling i fråga om säkerhetskontrollerna samt ranteutvecklingen. Regeringen delar Transportstyrelsens bedömning. Krediten bör därför ökas med 100 000 000 kronor.

2:1 Post- och telestyrelsen

Regeringen gav den 8 februari 2024 Post- och telestyrelsen i uppdrag att vara behörig myndighet enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2022/2065 av den 19 oktober 2022 om en inre marknad för digitala tjänster och om ändring av direktiv 2000/31/EG. Post- och telestyrelsen fick samtidigt i uppdrag att vara samordnare för digitala tjänster enligt samma förordning. Anslaget 2:1 Post- och telestyrelsen bör därför ökas med 10 000 000 kronor.

Ökningen finansieras genom att anslaget 2:2 Ersättning för särskilda tjänster för personer med funktionsnedsättning minskas med motsvarande belopp. Minskningen innebär att verksamheten som rör innovationstävlingar inte kommer att genomföras under innevarande år samt att åtgärder i form av tjänster, informationsinsatser och utvecklingsprojekt som finansieras från anslaget kommer att vidtas i lägre utsträckning än vad som tidigare planerats.

Utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel

1:2 Insatser för skogsbruket

Anslaget 1:2 Insatser för skogsbruket används bl.a. för utgifter för stöd till vissa åtgärder inom skogsbruket och finansierar natur- och kulturmiljövårdsåtgärder inom skogsbruket och åtgärder för att anlägga och vårda ädellövskog. Anslaget får även användas för att täcka utgifter för biotopskydd och naturvårdsavtal.

Genom ett avgörande från Högsta domstolen har markägare som inte har kunnat avverka skog till följd av Skogsstyrelsens beslut rätt till ersättning om

beslutet medfört ett avsevärt försvårande av den pågående markanvändningen (NJA 2023, s. 291). För att Skogsstyrelsen ska kunna betala ut ersättning i sådana fall, behöver anslagets ändamål utvidgas. Anslaget bör därför även få användas till ersättning med anledning av beslut från Skogsstyrelsen som avsevärt försvårar pågående markanvändning.

1:6 Bekämpning av smittsamma djursjukdomar

Till följd av djursjukdomsutbrott av bl.a. salmonella, afrikansk svinpest och högpåtaglig fågelinfluensa under 2023 och 2024 har utgifterna för ersättningar blivit högre än vad som tidigare har beräknats. Dessa utbrott medför även utgifter för andra lagstadgade åtgärder. Anslaget 1:6 Bekämpning av smittsamma djursjukdomar bör därför ökas med 307 000 000 kronor.

Utbrottet av afrikansk svinpest har medfört konsekvenser för vissa kommuner och för civilsamhället i dessa. Anslaget bör därför ökas med 7 000 000 kronor.

Sammantaget bör anslaget 1:6 Bekämpning av smittsamma djursjukdomar ökas med 314 000 000 kronor.

Anslagets ändamål bör vidare utvidgas till att även få användas för utgifter för stöd till kommuner som är direkt drabbade av utbrottet av afrikansk svinpest. Stödet får användas till kommunernas merkostnader kopplade till utbrottet samt stöd från berörda kommuner till civilsamhället hemmahörande i dessa kommuner som är drabbade av utbrottet av afrikansk svinpest.

1:12 Nationell medfinansiering till den gemensamma jordbrukspolitiken 2023–2027

Huvuddelen av åtgärderna som finansieras från anslaget 1:12 Nationell medfinansiering till den gemensamma jordbrukspolitiken 2023–2027 är ersättningsformer som bygger på fleråriga åtaganden om utbetalningar. Antalet ansökningar om stöd förväntas bli större än vad som tidigare har beräknats. Bemyndigandet för anslaget 1:12 Nationell medfinansiering till den gemensamma jordbrukspolitiken 2023–2027 bör därför ökas med 180 000 000 kronor.

1:16 Bidrag till vissa internationella organisationer m.m.

Inom anslaget 1:16 Bidrag till vissa internationella organisationer m.m. ryms bl.a. utgifterna för Sveriges medlemsavgifter till FN:s livsmedels- och jordbruksorganisation och till Världsförbundet för djurhälsa. På grund av den försvagade svenska kronkursen har utgifterna för medlemsavgifter ökat. Anslaget bör därför ökas med 11 200 000 kronor.

Ökningen finansieras delvis genom att anslaget 1:20 Stöd till jordbrukets rationalisering m.m. minskas med 3 200 000 kronor. Minskningen bedöms inte påverka den verksamhet som finansieras från anslaget. Vidare finansieras ökningen delvis genom att anslaget 1:1 Biståndsverksamhet inom utgiftsområde 7 Internationellt bistånd minskas med 4 800 000 kronor.

1:27 Åtgärder för beredskap inom livsmedels- och dricksvattenområdet

Det försämrade säkerhetspolitiska läget i Sveriges närområde med anledning av Rysslands fullskaliga invasion av Ukraina har medfört behov av att ytterligare stärka beredskapen inom dricksvattenförsörjningen. Anslaget 1:27 Åtgärder för beredskap inom livsmedels- och dricksvattenområdet bör därför ökas med 20 000 000 kronor.

Regeringen gav i december 2024 Statens jordbruksverk i uppdrag att utveckla förslag på åtgärder som stärker Sveriges beredskap inom primärproduktion av livsmedel (LI2024/00451). I budgetpropositionen för 2024 saknas emellertid delar av det anslagsändamål som skulle ha funnits med för att möjliggöra för myndigheten att utföra uppdraget (prop. 2023/24:1 utg.omr. 23). Anslagsändamålet bör därför utvidgas till att även få användas till utgifter för åtgärder, inklusive upphandling, samt stöd för investeringar hos organisationer och företag.

1:28 Stödåtgärder för fiske och vattenbruk 2021–2027

Huvuddelen av åtgärderna som finansieras från anslaget 1:28 Stödåtgärder för fiske och vattenbruk 2021–2027 bygger på fleråriga åtaganden om utbetalningar. För varje åtagande som medfinansieras av EU ska det även tillkomma ett åtagande som ska finansieras med nationella medel. Antalet ansökningar om stöd förväntas bli större än vad som tidigare har beräknats (se anslaget 1:29 Från EU-budgeten finansierade stödåtgärder för fiske och vattenbruk 2021–2027). Bemyndigandet bör därför ökas med 164 000 000 kronor.

1:29 Från EU-budgeten finansierade stödåtgärder för fiske och vattenbruk 2021–2027

Huvuddelen av åtgärderna som finansieras från anslaget 1:29 Från EU-budgeten finansierade stödåtgärder för fiske och vattenbruk 2021–2027 bygger på fleråriga åtaganden om utbetalningar. Antalet ansökningar om stöd förväntas bli större än vad som tidigare har beräknats. Bemyndigandet bör därför ökas med 35 000 000 kronor.

Utgiftsområde 24 Näringsliv

1:2 Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling

Insatser för forskning och utveckling omfattar bl.a. fleråriga forsknings- och innovationssamarbeten med olika aktörer, t.ex. Kompetenscentrum och Impact Innovation, vilket medför utgifter under kommande budgetår. Av förbiseende omfattar inte bemyndigandet för anslaget 1:2 Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling att ingå ekonomiska åtaganden som medför framtida anslagsbehov hela den tidsperiod under vilken ekonomiska åtaganden behöver ingås (prop. 2023/24:1 utg.omr. 24, bet. 2023/24:NU1, rskr. 2023/24:109). Bemyndigandet bör därför förlängas till 2029.

1:3 Institutens strategiska kompetensmedel

Den geopolitiska utvecklingen innebär att ytterligare investeringar behöver göras inom Rises mättekniska verksamhet. Anslaget 1:3 Institutens strategiska kompetensmedel bör därför ökas med 30 000 000 kronor.

1:12 Bidrag till Kungl. Ingenjörsvetenskapsakademien

Kungl. Ingenjörsvetenskapsakademien (IVA) är i behov av ett ökat verksamhetsbidrag för att kunna hantera fler projekt med extern finansiering. Anslaget 1:12 Bidrag till Kungl. Ingenjörsvetenskapsakademien bör därför ökas med 3 673 000 kronor.

1:16 Omstrukturering och genomlysning av statligt ägda företag

Anslaget 1:16 Omstrukturering och genomlysning av statligt ägda företag används för utgifter för omstrukturering, genomlysning, försäljning och avveckling av företag med statligt ägande.

SAS AB (publ) genomgår en process för finansiell rekonstruktion. Externa rådgivare har anlitats för att tillvarata statens intressen i denna process. Processen har visat sig ta ytterligare längre tid än väntat och utgifterna för extern rådgivning beräknas därför bli högre än förväntat. Även i övrigt beräknas utgifterna för extern rådgivning i fråga om den statliga bolagsportföljen hamna på en högre nivå än vad som tidigare beräknats. Anslaget bör därför ökas med 8 700 000 kronor.

1:18 Avgifter till vissa internationella organisationer

Anslaget 1:18 Avgifter till vissa internationella organisationer används bl.a. för utgifter för avgifter för Sveriges deltagande i internationella näringspolitiska organ.

På grund av den försvagade svenska kronkursen förväntas utgifterna för avgifter bli högre än vad som tidigare har beräknats. Anslaget bör därför ökas med 6 000 000 kronor.

Ökningen finansieras genom att anslaget 1:5 Näringslivsutveckling minskas med 3 000 000 kronor. Minskningen bedöms inte påverka den verksamhet som finansieras från anslaget.

1:22 Stöd vid korttidsarbete

Anslaget 1:22 Stöd vid korttidsarbete används för utbetalningar av tidsbegränsat stöd till arbetsgivare i enlighet med lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete och den tillfälliga lagen (2021:54) om stöd vid korttidsarbete i vissa fall.

Det pågår fortfarande processer om rätt till stöd och om återkrav kopplade till omställningsstöd till företag i enlighet med lagen (2020:548) om omställningsstöd med anledning av covid-19-pandemin. Det finns för närvarande inte något anslag på statens budget som har tillförts medel för detta ändamål. För att möjliggöra fortsatt hantering av pågående ärenden om omställningsstöd till företag bör anslagets ändamål utvidgas till att även få

användas för utbetalningar av omställningsstöd till företag i enlighet med lagen om omställningsstöd.

Låneram för AB Svensk Exportkredit

AB Svensk Exportkredit (SEK) har till uppgift att tillhandahålla finansiering av svensk export. Uppgiften ställer särskilda krav på långfristig finansiering. Till följd av den geopolitiska situationen och en ökad osäkerhet på de finansiella marknaderna ökar efterfrågan på långfristig exportfinansiering från SEK. Låneramen för AB Svensk Exportkredit bör därför ökas med 25 000 000 000 kronor.

Kreditgaranti för exportkrediter

Den geopolitiska situationen och den stora osäkerheten om den ekonomiska utvecklingen har lett till en ökad efterfrågan på exportkreditgarantier från Exportkreditnämnden. Bemyndigandet att ställa ut kreditgarantier bör därför ökas med 25 000 000 000 kronor.

Skatteutskottets yttrande

Skatteutskottet har yttrat sig över propositionen (yttr. 2023/24:SkU9y). Yttrandet finns i bilaga 5. Skatteutskottet tillstyrker propositionen i berörda delar, dvs. ändrade anslag inom utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution.

Utskottets ställningstagande

Finansutskottet ställer sig i likhet med skatteutskottet bakom förslagen i propositionen och tillstyrker således propositionen. Förslagen innebär att de anvisade medlen ökar med 17,3 miljarder kronor. Anslagsökningarna uppgår till 18,4 miljarder kronor och anslagsminskningarna till 1,1 miljard kronor.

I vissa fall redovisas i propositionen att ökningsfinansiering av sänkta anslag för andra verksamheter och om dessa verksamheter påverkas av minskningen. Utskottet välkomnar en tydlig redovisning av finansieringen och av om den verksamhet som får minskat anslag påverkas.

Ett nytt integrationspolitiskt mål

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen godkänner regeringens förslag om ett nytt integrationspolitiskt mål. Därmed bifaller riksdagen propositionen. Riksdagen avslår en följdmotion.

Jämför reservationen (MP).

Propositionen

I propositionen redovisas att det i dag gällande målet för integrationspolitiken har följande lydelse i sin helhet: Lika rättigheter, skyldigheter och möjligheter för alla oavsett etnisk och kulturell bakgrund.

Målet beslutades av riksdagen 2008 (prop. 2008/09:1 utg.omr. 13, bet. 2008/09:AU1, rskr. 2008/09:115). Det är, enligt regeringen, angeläget att integrationspolitiken i högre grad bidrar till att alla som kan ska stå till arbetsmarknadens förfogande, lära sig svenska och bli en del av den svenska gemenskapen. På så vis minskar risker för utanförskap och kriminalitet. För att skapa bättre förutsättningar att följa upp måluppfyllelsen på integrationsområdet behöver målet tydligare inkludera olika konkreta aspekter av integration. Ett nytt mål bör därför ersätta det nuvarande målet för integrationspolitiken. Med målets nya föreslagna formulering förtydligas det egna ansvaret för att bli en del av det svenska samhället.

Målet för integrationspolitiken bör därför enligt regeringen vara följande:

Utrikes födda kvinnor och män ska ha samma skyldigheter, rättigheter och möjligheter som den övriga befolkningen att leva ett fritt, värdigt och självständigt liv inom samhällsgemenskapen. Detta förutsätter att den som långvarigt befinner sig i Sverige anstränger sig för att bli en del av det svenska samhället och att samhället både ställer krav och ger möjligheter till integration. Integrationspolitiken ska bidra till social och kulturell, ekonomisk, språklig och demokratisk integration samt att genom utbildning förbättra förutsättningarna för flickor och pojkar med utländsk bakgrund.

Motionen

I följdmotion 2023/24:2895 av Leila Ali Elmi m.fl. (MP) föreslås att riksdagen avslår förslaget till nytt integrationspolitiskt mål och att riksdagen gör ett tillkännagivande till regeringen om att det befintliga integrationspolitiska målet ska behållas.

Motionärerna anser att det nuvarande målet för integrationspolitiken tydligt formulerar en övergripande och viktig målsättning: ”Lika rättigheter, skyldigheter och möjligheter för alla oavsett etnisk och kulturell bakgrund.” Det nuvarande målet tar inte bara avstamp i grundläggande fri- och rättigheter utan gör det också möjligt att ta hänsyn till individuella förutsättningar och behov. Regeringens förslag till ett nytt integrationspolitiskt mål uttrycker både

hårdare krav från samhället och större krav på individuella ansträngningar. De nya formuleringarna banar väg för en förskjutning av balansen mellan rättigheter och skyldigheter respektive samhällets ansvar. Det vore fel väg att begränsa rättigheter och regeringen behöver, enligt motionärerna, föra en mer aktiv politik för bättre möjligheter till integration. Regeringens egen politik motverkar integration av trygga och fria individer, vilket riskerar att bidra till ökad diskriminering och rasism i samhället.

För att garantera människors lika rättigheter, skyldigheter och möjligheter i integrationen anser motionärerna att det nuvarande integrationspolitiska målet ska ligga fast.

Tidigare behandling

I arbetsmarknadsutskottets betänkande 2023/24:AU7 Integration behandlades motionsyrkanden från allmänna motionstiden 2023 om målet för integrationspolitiken m.m. (s. 7 f.). Arbetsmarknadsutskottet avstyrkte motionsyrkandena. I denna del fanns en reservation från Miljöpartiet och ett särskilt yttrande av Socialdemokraterna. Riksdagen beslutade den 15 maj 2024 i enlighet med arbetsmarknadsutskottets förslag (prot. 2023/24:114).

Utskottets ställningstagande

Utskottet välkomnar regeringens förslag till nytt integrationspolitiskt mål och konstaterar att riksdagen nyligen på förslag av arbetsmarknadsutskottet har avslagit motionsförslag om andra formuleringar av det integrationspolitiska målet. Finansutskottet finner regeringens förslag väl avvägt och tillstyrker propositionen. Motionen avstyrks därmed.

Reservation

Ett nytt integrationspolitiskt mål, punkt 2 (MP)

av Janine Alm Ericson (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen

- a) avslår regeringens förslag till mål för integrationspolitiken,
- b) ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2023/24:2895 av Leila Ali Elmi m.fl. (MP) yrkandena 1 och 2 samt avslår proposition 2023/24:99 punkt 7.

Ställningstagande

I det nuvarande målet för integrationspolitiken formuleras tydligt en övergripande och viktig målsättning: "Lika rättigheter, skyldigheter och möjligheter för alla oavsett etnisk och kulturell bakgrund." Det nuvarande målet tar inte bara avstamp i grundläggande fri- och rättigheter utan gör det också möjligt att ta hänsyn till individuella förutsättningar och behov. Regeringens förslag till nytt integrationspolitiskt mål uttrycker både hårdare krav från samhället och större krav på individuella ansträngningar. De nya formuleringarna banar väg för en förskjutning av balansen mellan rättigheter och skyldigheter respektive samhällets ansvar. Det vore fel väg att begränsa rättigheter och regeringen behöver föra en mer aktiv politik för bättre möjligheter till integration. Regeringens egen politik motverkar integration av trygga och fria individer, vilket riskerar att bidra till ökad diskriminering och rasism i samhället.

För att garantera människors lika rättigheter, skyldigheter och möjligheter i integrationen bör det nuvarande integrationspolitiska målet ligga fast. Det innebär att regeringens förslag till nytt mål bör avslås.

Särskilt yttrande

Vårändringsbudget för 2024, punkt 1 (C)

Martin Ådahl (C) anför:

Till följd av budgetordningen presenterar vi i Centerpartiet våra reformförslag i vår följdmotion till vårpropositionen, inte i samband med behandlingen av vårändringsbudgeten.

Centerpartiet vill dock understryka att på ett antal punkter hade andra prioriteringar och förslag i vårändringsbudgeten varit högst motiverade på grund av utvecklingen sedan årets början inom en rad områden som är centrala för den ekonomiska politiken. Ett sektorsbidrag till skolan under innevarande år hade kunnat förhindra olyckliga uppsägningar av lärare och personal i skolan med långvariga negativa konsekvenser. Uppgången i arbetslösheten sedan början av året hade kunnat bromsas genom riktade sänkningar av arbetsgivaravgifterna som hade gett växande företag, inte minst små företag, möjlighet att anställa fler. Den alarmerande utvecklingen i försäljningen av laddbara bilar hade kunnat vändas så att Sverige kunnat undvika en dramatisk ökning av klimatutsläppen från fordonsflottan under 2024. Det finns också pressande behov av att exempelvis trygga resurserna till avhopparprogram för gängkriminella samt av att åtgärda akuta problem med vägar och järnvägar. Centerpartiet har för avsikt att återkomma till dessa och andra reformer i kommande motioner.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2023/24:99 Vårändringsbudget för 2024:

1. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2023:907) om ändring i lagen (2023:440) om ändring i lagen (2022:1857) om ändring i lagen (2022:1042) om ändring i socialförsäkringsbalken (avsnitt 2 och 4.3).
2. Riksdagen bemyndigar regeringen att öka Sveriges kvot i Internationella valutafonden med 2 215 000 000 särskilda dragningsrätter (avsnitt 5.2).
3. Riksdagen bemyndigar Riksbanken att till Internationella valutafonden betala det nödvändiga beloppet enligt 2 (avsnitt 5.2).
4. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2024 för anslaget 1:1 Biståndsverksamhet inom utgiftsområde 7 Internationellt bistånd besluta om kapitaltillskott till Swedfund International AB på högst 300 000 000 kronor för investeringar i Ukraina (avsnitt 5.7).
5. Riksdagen bemyndigar regeringen att ställa ut statliga garantier till Afrikanska utvecklingsbanken som inklusive tidigare utfärdade garantier uppgår till högst 3 054 240 000 Units of Account (avsnitt 5.7).
6. Riksdagen godkänner avtalet med Europeiska investeringsbanken om bidrag på sammanlagt högst 12 250 000 euro till den nyinrättade förvaltningsfonden för Afrika, Karibien och Stillahavsområdet ACP Trust Fund avseende tekniskt stöd, rådgivningstjänster, investeringsgarantier, räntekostnader och valutasäkring i lokala valutor som avser utvecklingsinstrument med hög finansiell risk i de minst utvecklade länderna (avsnitt 5.7).
7. Riksdagen godkänner målet för integrationspolitiken (avsnitt 5.13).
8. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2024–2026 för anslaget 2:18 Kungl. Tekniska högskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå inom utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning besluta om en årlig medlemsavgift till European Research Infrastructure for Imaging Technologies in Biological and Biomedical Sciences (Euro-Bioimaging-ERIC) på högst 2 000 000 kronor (avsnitt 5.16).
9. Riksdagen godkänner den föreslagna användningen av anslaget 3:1 Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation inom utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning (avsnitt 5.16).
10. Riksdagen bemyndigar regeringen, eller den myndighet som regeringen bestämmer, att under 2024 för anslaget 3:1

- Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation inom utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning för statens räkning förvärva aktier till ett belopp om högst 10 000 000 kronor i samband med att aktier tecknas i det bolag som övertar verksamheten i EISCAT Scientific Association (avsnitt 5.16).
11. Riksdagen godkänner den föreslagna användningen av anslaget 1:11 Trängselskatt i Stockholm inom utgiftsområde 22 Kommunikationer (avsnitt 5.22).
 12. Riksdagen godkänner den föreslagna användningen av anslaget 1:12 Transportstyrelsen inom utgiftsområde 22 Kommunikationer (avsnitt 5.22).
 13. Riksdagen bemyndigar regeringen att för 2024 besluta om en kredit i Riksgäldskontoret för att tillgodose Transportstyrelsens behov av rörelsekapital som inklusive tidigare utnyttjad kredit uppgår till högst 2 150 000 000 kronor (avsnitt 5.22).
 14. Riksdagen godkänner den föreslagna användningen av anslaget 1:2 Insatser för skogsbruket inom utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel (avsnitt 5.23).
 15. Riksdagen godkänner den föreslagna användningen av anslaget 1:6 Bekämpning av smittsamma djursjukdomar inom utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel (avsnitt 5.23).
 16. Riksdagen godkänner den föreslagna användningen av anslaget 1:27 Åtgärder för beredskap inom livsmedels- och dricksvattenområdet inom utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel (avsnitt 5.23).
 17. Riksdagen godkänner den föreslagna användningen av anslaget 1:22 Stöd vid korttidsarbete inom utgiftsområde 24 Näringsliv (avsnitt 5.24).
 18. Riksdagen bemyndigar regeringen att för 2024 besluta att Aktiebolaget Svensk Exportkredit får ta upp lån i Riksgäldskontoret för exportfinansiering som inklusive tidigare upplåning uppgår till högst 150 000 000 000 kronor (avsnitt 5.24).
 19. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2024 ställa ut kreditgarantier för exportkrediter som inklusive tidigare utfärdade garantier uppgår till högst 500 000 000 000 kronor (avsnitt 5.24).
 20. Riksdagen godkänner ändrade ramar för utgiftsområden och anvisar ändrade anslag enligt tabell 1.1.
 21. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2024 ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst de belopp och inom de tidsperioder som anges i tabell 1.2.
 22. Riksdagen godkänner att Riksdagsförvaltningen får finansiera förvärvet av fastigheten Havssvalget 5 i dess helhet med anslag (avsnitt 5.1).

23. Riksdagen godkänner investeringsplanen för 2024–2026 för anslaget 2:3 Riksdagens fastighetsanslag som en riktlinje för Riksdagsförvaltningens fastighetsinvesteringar (avsnitt 5.1).
24. Riksdagen anvisar ändrat anslag som står till Riksdagsförvaltningens disposition enligt tabell 1.1.

Följdmotionen

2023/24:2895 av Leila Ali Elmi m.fl. (MP):

1. Riksdagen avslår förslaget till nytt integrationspolitiskt mål.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att behålla det befintliga integrationspolitiska målet och tillkännager detta för regeringen.

BILAGA 2

Propositionens förslag till ändrade ramar för utgiftsområden och ändrade anslag 2024

Tusental kronor

Utgiftsområde/Anslag		Beslutad ram/anvisat anslag	Förändring av ram/anslag	Ny ram/ny anslagsnivå
1	Rikets styrelse	19 070 363	706 300	19 776 663
2:3	Riksdagens fastighetsanslag	350 000	264 000	614 000
4:1	Regeringskansliet m.m.	9 450 059	286 100	9 736 159
6:1	Allmänna val och demokrati	664 640	76 400	741 040
6:2	Justitiekanslern	86 572	75 800	162 372
6:3	Integritetsskyddsmyndigheten	180 976	4 000	184 976
2	Samhällsekonomi och finansförvaltning	20 881 058	111 000	20 992 058
1:2	Kammarkollegiet	164 511	2 000	166 511
1:8	Ekonomistyrningsverket	210 120	8 830	218 950
1:14	Vissa garanti- och medlemsavgifter	110 452	96 000	206 452
1:15	Statens servicecenter	945 404	5 000	950 404
1:18	Utbetalningsmyndigheten	161 927	-830	161 097
3	Skatt, tull och exekution	16 854 357	117 000	16 971 357
1:1	Skatteverket	8 586 863	72 000	8 658 863
1:2	Tullverket	2 874 961	15 000	2 889 961
1:3	Kronofogdemyndigheten	2 192 533	30 000	2 222 533
4	Rättsväsendet	76 028 013	1 473 500	77 501 513
1:5	Sveriges Domstolar	7 559 106	100 000	7 659 106
1:6	Kriminalvården	16 145 316	1 380 000	17 525 316
1:7	Brottsförebyggande rådet	256 552	-8 000	248 552
1:13	Avgifter till vissa internationella sammanslutningar	19 174	1 500	20 674
5	Internationell samverkan	2 273 924	141 000	2 414 924
1:1	Avgifter till internationella organisationer	1 473 554	141 000	1 614 554
6	Försvar och samhällets krisberedskap	128 679 689	954 100	129 633 789
1:1	Förbandsverksamhet och beredskap	61 176 599	900 000	62 076 599
1:2	Försvarsmaktens insatser internationellt	2 641 019	471 000	3 112 019
1:3	Anskaffning av materiel och anläggningar	49 821 000	-745 000	49 076 000

Utgiftsområde/Anslag	Beslutad ram/anvisat anslag	Förändring av ram/anslag	Ny ram/ny anslagnivå
1:11 Försvarets materielverk	3 584 324	7 000	3 591 324
2:3 Ersättning för räddningstjänst m.m.	27 580	101 100	128 680
2:4 Krisberedskap	1 734 608	140 000	1 874 608
2:5 Ersättning till SOS Alarm Sverige AB för alarmeringstjänst enligt avtal	426 671	30 000	456 671
2:6 Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	1 714 914	50 000	1 764 914
7 Internationellt bistånd	48 630 129	1 385 100	50 015 229
1:1 Bistandsverksamhet	46 639 119	1 343 000	47 982 119
1:2 Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida)	1 690 200	42 100	1 732 300
8 Migration	13 808 274	-55 500	13 752 774
1:2 Ersättningar och bostadskostnader	6 892 000	-55 500	6 836 500
9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg	110 258 264	8 142 600	118 400 864
1:1 Socialstyrelsen	825 880	5 000	830 880
1:5 Bidrag för läkemedelsförmånerna	35 486 000	1 750 000	37 236 000
1:6 Bidrag till folkhälsa och sjukvård	11 528 266	6 021 000	17 549 266
1:8 Bidrag till psykiatri	2 250 393	-29 000	2 221 393
1:10 E-hälsomyndigheten	204 421	5 000	209 421
1:12 Inspektionen för vård och omsorg	833 885	11 200	845 085
1:14 Civilt försvar inom hälso- och sjukvård	1 662 500	50 000	1 712 500
2:4 Insatser mot hiv/aids och andra smittsamma sjukdomar	150 502	-4 000	146 502
2:5 Åtgärder avseende alkohol, narkotika, dopning, tobak samt spel	90 396	25 000	115 396
4:6 Statens institutionsstyrelse	2 137 276	304 400	2 441 676
5:2 Barnets rättigheter	62 261	4 000	66 261
10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning	116 907 208	449 400	117 356 608
2:1 Försäkringskassan	9 576 282	449 400	10 025 682
11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom	60 310 483	1 600	60 312 083
2:1 Pensionsmyndigheten	720 183	1 600	721 783
12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn	106 070 732	658 600	106 729 332
1:2 Föräldraförsäkring	50 521 438	8 600	50 530 038
1:8 Bostadsbidrag	4 357 164	650 000	5 007 164
13 Integration och jämställdhet	4 018 388	71 200	4 089 588

Utgiftsområde/Anslag		Beslutad ram/anvisat anslag	Förändring av ram/anslag	Ny ram/ny anslagnivå
1:2	Kommunersättning vid flyktingmottagande	2 776 226	71 200	2 847 426
14	Arbetsmarknad och arbetsliv	92 059 399	-227 100	91 832 299
1:1	Arbetsförmedlingens förvaltningskostnader	7 392 656	22 000	7 414 656
1:3	Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser	7 225 952	-67 600	7 158 352
1:4	Lönebidrag och Samhall m.m.	20 806 041	-220 000	20 586 041
1:14	Etableringsersättning till vissa nyanlända invandrare	865 470	8 500	873 970
2:1	Arbetsmiljöverket	855 697	30 000	885 697
15	Studiestöd	30 545 170	58 600	30 603 770
1:2	Studiemedel	20 207 017	56 600	20 263 617
1:8	Centrala studiestödsnämnden	1 168 916	2 000	1 170 916
16	Utbildning och universitetsforskning	99 461 047	630 000	100 091 047
1:5	Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet	4 417 385	500 000	4 917 385
1:17	Statligt stöd till vuxenutbildning	4 568 622	130 000	4 698 622
17	Kultur, medier, trossamfund och fritid	16 646 285	16 800	16 663 085
8:1	Centrala museer: Myndigheter	1 464 578	12 800	1 477 378
12:3	Särskilda insatser inom ungdomspolitik	22 000	4 000	26 000
18	Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik	6 081 906	6 100	6 088 006
1:1	Bostadspolitisk utveckling	85 600	-3 000	82 600
1:4	Boverket	294 056	3 000	297 056
2:2	Allmänna reklamationsnämnden	60 511	7 000	67 511
2:4	Åtgärder på konsumentområdet	7 059	-900	6 159
20	Klimat, miljö och natur	19 307 359	178 000	19 485 359
1:1	Naturvårdsverket	635 535	3 000	638 535
1:3	Åtgärder för värdefull natur	1 212 035	30 000	1 242 035
1:4	Sanering och återställning av förorenade områden	1 064 318	35 000	1 099 318
1:15	Havs- och vattenmyndigheten	321 930	10 000	331 930
1:16	Klimatinvesteringar	4 950 000	100 000	5 050 000
22	Kommunikationer	82 874 980	2 068 000	84 942 980
1:1	Utveckling av statens transportinfrastruktur	36 867 072	25 000	36 892 072

Utgiftsområde/Anslag		Beslutad ram/anvisat anslag	Förändring av ram/anslag	Ny ram/ny anslagnivå
1:2	Vidmakthållande av statens transportinfrastruktur	33 974 215	1 008 000	34 982 215
1:12	Transportstyrelsen	2 535 914	1 035 000	3 570 914
2:1	Post- och telestyrelsen	152 689	10 000	162 689
2:2	Ersättning för särskilda tjänster för personer med funktionsnedsättning	131 278	-10 000	121 278
23	Areella näringar, landsbygd och livsmedel	23 973 181	342 000	24 315 181
1:6	Bekämpning av smittsamma djursjukdomar	133 349	314 000	447 349
1:16	Bidrag till vissa internationella organisationer m.m.	46 913	11 200	58 113
1:20	Stöd till jordbrukets rationalisering m.m.	24 116	-3 200	20 916
1:27	Åtgärder för beredskap inom livsmedels- och dricksvattenområdet	58 000	20 000	78 000
24	Näringsliv	9 552 305	45 373	9 597 678
1:3	Institutens strategiska kompetensmedel	834 268	30 000	864 268
1:5	Näringslivsutveckling	402 942	-3 000	399 942
1:12	Bidrag till Kungl. Ingenjörsvetenskapsakademien	8 327	3 673	12 000
1:16	Omstrukturering och genomlysning av statligt ägda företag	40 850	8 700	49 550
1:18	Avgifter till vissa internationella organisationer	16 860	6 000	22 860
Summa anslagsförändring på ändringsbudget			17 273 673	

BILAGA 3

Regeringens förslag till ändrade beställningsbemyndiganden 2024

Tusental kronor

Utgiftsområde/anslag			Beslutat beställnings- bemyndigande	Förändring av beställnings- bemyndigande	Nytt beställnings- bemyndigande	Tidsperiod
4	1:17	Från EU-budgeten finansierade insatser avseende EU:s inre säkerhet, gränsförvaltning och visering	571 000	25 000	596 000	2025–2027
6	1:3	Anskaffning av materiel och anläggningar	181 867 492	1 225 000	183 092 492	2025–2034
6	3:1	Strålsäkerhetsmyndigheten	180 000	70 000	250 000	2025–2030
9	1:6	Bidrag till folkhälsa och sjukvård		53 200	53 200	2025–2027
9	2:2	Insatser för vaccinberedskap		351 000	351 000	2025–2027
16	1:10	Fortbildning av lärare och förskolepersonal	343 000	117 000	460 000	2025–2027 ¹
16	1:17	Statligt stöd till vuxenutbildning	3 522 422	100 000	3 622 422	2025–2026 ²
16	1:19	Statligt stöd till yrkeshögskoleutbildning	9 700 000	1 600 000	11 300 000	2025–2031
16	3:4	Rymdforskning och rymdverksamhet	2 900 000	400 000	3 300 000	2025–2035
17	1:2	Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete	211 000	25 000	236 000	2025–2027
19	1:4	Europeiska regionala utvecklingsfonden och Fonden för en rättvis omställning perioden 2021–2027	4 200 000	600 000	4 800 000	2025–2030
20	1:3	Åtgärder för värdefull natur	900 000		900 000	2025–2030 ³
20	1:4	Sanering och återställning av förorenade områden	1 865 000	1 500 000	3 365 000	2025–2055 ⁴
20	1:16	Klimatinvesteringar	6 000 000	500 000	6 500 000	2025–2028
21	1:2	Insatser för energieffektivisering		320 000	320 000	2025
22	1:11	Trängselskatt i Stockholm	68 800 000	8 200 000	77 000 000	2025–2060
23	1:12	Nationell medfinansiering till den gemensamma jordbrukspolitiken 2023–2027	2 620 000	180 000	2 800 000	2025–2029
23	1:28	Stödåtgärder för fiske och vattenbruk 2021–2027	121 000	164 000	285 000	2025–2029

Utgiftsområde/anslag			Beslutat beställnings- bemyndigande	Förändring av beställnings- bemyndigande	Nytt beställnings- bemyndigande	Tidsperiod
23	1:29	Från EU-budgeten finansierade stödåtgärder för fiske och vattenbruk 2021–2026	300 000	35 000	335 000	2025–2029
24	1:2	Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling	3 947 000		3 947 000	2025–2029 ⁵
Summa förändring av beställningsbemyndigande på ändringsbudget				15 465 200		

Anm.: De ekonomiska åtagandena medger utgifter fr.o.m. 2025 t.o.m. angivet slutår.

¹ Beställningsbemyndigandets tidsperiod ändras från 2025 till 2025–2027.

² Beställningsbemyndigandets tidsperiod ändras från 2025 till 2025–2026.

³ Beställningsbemyndigandets tidsperiod ändras från 2025–2028 till 2025–2030.

⁴ Beställningsbemyndigandets tidsperiod ändras från 2025–2050 till 2025–2055.

⁵ Beställningsbemyndigandets tidsperiod ändras från 2025–2027 till 2025–2029.

BILAGA 4

Regeringens lagförslag

**Förslag till lag om ändring i lagen (2023:907)
om ändring i lagen (2023:440) om ändring i
lagen (2022:1857) om ändring i lagen
(2022:1042) om ändring i
socialförsäkringsbalken**

Härigenom föreskrivs att punkt 1 i ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna till lagen (2023:907) om ändring i lagen (2023:440) om ändring i lagen (2022:1857) om ändring i lagen (2022:1042) om ändring i socialförsäkringsbalken ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

1. Denna lag träder i kraft
den 1 juli 2024.

Föreslagen lydelse

1. Denna lag träder i kraft
den 1 januari 2025.

BILAGA 5

Skatteutskottets yttrande 2023/24:SkU9y

Vårändringsbudget för 2024

Till finansutskottet

Finansutskottet har beslutat att ge bl.a. skatteutskottet tillfälle att senast tisdagen den 21 maj yttra sig över proposition 2023/24:99 Vårändringsbudget för 2024 samt eventuella motioner som väckts med anledning av propositionen i de delar som de berör respektive utskotts beredningsområde.

Skatteutskottet begränsar sitt yttrande till det förslag i propositionen som gäller ändrat anslag inom utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution.

Utskottet anser att finansutskottet bör tillstyrka regeringens förslag om ändrade anslag till Skatteverket, Tullverket och Kronofogdemyndigheten.

Utskottets överväganden

Värändringsbudget för 2024

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bifaller regeringens förslag om ökade anslag för Skatteverket, Tullverket och Kronofogdemyndigheten.

Utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution

Propositionen

Regeringen föreslår att anslaget 1:1 Skatteverket ökas med 72 000 000 kronor. Som skäl anför regeringen följande. Regeringskansliet beslutade den 23 februari 2024 att remittera utkastet till lagrådsremiss Förbättrade levnadsvillkor för utlänningar med tillfälligt skydd (se även anslaget 1:2 Ersättningar och bostadskostnader inom utgiftsområde 8 Migration). Förslagen i utkastet innebär bl.a. att de som har uppehållstillstånd med tillfälligt skydd ska kunna folkbokföras tidigare än vad nuvarande reglering medger. Förslagen väntas medföra ett ökat inflöde till Skatteverket av anmälningar om flytt till Sverige. Anslaget bör därför ökas med 20 000 000 kronor för 2024. För 2025 beräknas anslaget ökas med 6 000 000 kronor.

Skatteverket har efter förslag i budgetpropositionen för 2024 tillförts medel fr.o.m. 2025 för viss kontroll och utbetalning av den statliga lönegarantin (prop. 2023/24:1 utg.omr. 3, bet. 2023/24:SkU1, rskr. 2023/24:80). Myndigheten behöver dock redan under 2024 förbereda för denna uppgift och bl.a. utveckla it-system. Vidare behöver Skatteverket i arbetet med att motverka den kriminella ekonomin förstärka skattebrottsutredningar, utföra fler bosättningskontroller i folkbokföringen och utveckla bättre verktyg för brottsbekämpningen. Anslaget bör därför ökas med 47 000 000 kronor.

En viktig del i arbetet för att motverka felaktiga utbetalningar från välfärdsystemen är att berörda myndigheter kan utbyta information med varandra. Det är angeläget att Skatteverket ges möjlighet att delta i sådana informationsutbyten i större omfattning. Anslaget bör därför ökas med 5 000 000 kronor. Sammantaget bör anslaget ökas med 72 000 000 kronor.

Regeringen föreslår att anslaget 1:2 Tullverket ökas med 15 000 000 kronor. Som skäl anför regeringen följande. Regeringen gav i november 2023 Tullverket i uppdrag att mot bakgrund av det rådande säkerhetsläget se över och redovisa de avvägningar som myndigheten har gjort av behov av utrustning för de anställda vid myndigheten (Fi2023/02896). Det kan finnas skäl att bl.a. beväpna fler tjänstemän inom exempelvis kontrollverksamheten i vissa situationer. För detta krävs bl.a. utbildningsinsatser och inköp av materiel.

Regeringen föreslår att anslaget 1:3 Kronofogdemyndigheten ökas med 30 000 000 kronor. Som skäl anför regeringen följande. Kronofogdemyndigheten behöver ges förutsättningar att genomföra planerade åtgärder, bl.a. distansutmätning, för att i större utsträckning än vad som beräknats i innevarande årsbudget förebygga och motverka fusk och felaktigt nyttjande av offentliga medel och att företag används som brottsverktyg.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har inte några invändningar mot regeringens förslag och tillstyrker att riksdagen för 2024 ändrar anslagen till Skatteverket, Tullverket och Kronofogdemyndigheten på det sätt som regeringen föreslår.

Stockholm den 21 maj 2024

På skatteutskottets vägnar

Niklas Karlsson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Niklas Karlsson (S), Per Söderlund (SD), Hanna Westerén (S), Peder Björk (S), Fredrik Ahlstedt (M), David Lång (SD), Mathias Tegnér (S), Marie Nicholson (M), Ilona Szatmári Waldau (V), Cecilia Engström (KD), Helena Lindahl (C), Bo Broman (SD), Annika Hirvonen (MP), Patrik Karlson (L), Crister Carlsson (M), Patrik Björck (S) och Ulf Lindholm (SD).